

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Delavsko gibanje na Angleškem.

V najsvobodnejši in najrazvitejši državi Evrope, na Angleškem, stopa vedno krepkeje na narodno-gospodarsko in državno-politično pozorišče delavstvo. Dan za dnem padajo stebri stare angleške družbe, angleške aristokracije, padajo stare tradicije — in bodo kmalu le zgodovinski spomini v razvoju angleške države.

Dne 15. in 16. t. m. se je vršilo mogočno zborovanje angleškega delavstva. Nad 300 odposlancev iz cele Angleške se je sešlo, da se konečno dogovori o složnem in odločnem delovanju v bodoči politiki splošne delavske angleške stranke. Zbor je pretrsoval razna vprašanja in sklenil resolucijo, ki se predloži angleški zbornici kot bodoči zakonski načrt, na kojem temelju se imajo stvoriti pozitivni državni zakoni v prilog in dobrobit angleškega delavstva.

Glavne točke te resolucije so obče zanimive in takšne obsežnosti, da bodo gotovo služile za podlago zakonov, ki se bodo v bližji bodočnosti sklepali v angleški zbornici. Zato ni odveč, če jih navedemo: 1. Postavno zagotovilo obrtnih društev; 2. izboljšanje oskrbe brezdelnih (slišali smo že, da je baš na Angleškem, posebej v Londonu, število brezdelnih velikansko); 3. pravičnejša razdelitev davkov in večje obdačenje zemljišnih posestev (mislijo velika posestva); 4. boljša nredba pri dovoljevanju gostilniške obrti; 5. osemurni delavnik za vse industrije in obrti; 6. normalna

plača za delavce v državnih ali mestnih službah; 7. odstranitev visokih pokojnin za visoke uradnike, dokler se ne uvedejo za delavske veterane (one, ki radi starosti ne morejo več delati) pravične pokojnine; 8. splošna volilna pravica za moške in ženske; 9. brezplačni pouk in brezplačna prehrana šolskih otrok; 10. dogovor splošnega razoroženja med državami in vladami.

To je izvleček onih zahtev, ki so jih upravičeni staviti delavci, da se jim da konečno i v državi i v družbi dostojno mesto in oporo za življenje in obstanek. Da pa je angleška delavska stranka dovolj krepka in jaka, da prodre konečno s svojimi zahtevami, so pokazale zadnje volitve, pri katerih je angleška delavska stranka prodrla vskrajno krivičnemu volilnemu redu z okoli 40 svojimi kandidati.

Volitve v okrajni zastop ormoški.

Prve dni marca t. l. se imajo vršiti volitve v ormoški okrajni zastop.

Spregovoriti nam je danes vsled tega nekoliko obširneje o ormoškem okrajnem gospodarstvu.

Dolgo vrsto let je že, odkar so ormoški Nemci prenehali biti gospodarji slovenskega okraja. Slovenski odbor pod načelstvom dr. Geršaka, je prevzel od prejšnjih gospodarjev prazno blagajno ter slabe in nezadostne ceste. Ker je davčna moč ormoškega okraja jako majhna, je bilo vsled tega treba varčno gospodariti in le počasi je mogel

slovenski odbor izvrševati najvažnejšo točko svojega programa, skrbeti za napravo krvavo potrebnih novih cest. Tekom let je zgradil ceste Ormož—Sv. Tomaž, Velikanelja—Savci, Ptuj—Savci—Lukavec itd.

Posebno skrb je obračal v vseh padni del okraja. Treba je bilo nastanov na napravo silno potrebne ceste iz mesta Sredinca v Podgorce, z nadaljevanjem v Polensak. Še bolj potrebna pa je bila regulacija Pesnice. Okrajna sredstva niso pripuščala, lotiti se vsega naenkrat, vsled česar so prizadete občine prosile, da se naj izvrši najprej regulacija Pesnice. Vkljub temu, da zahteva ta regulacija od okraja leto za letom znatne žrtve, storil je vendar okrajni odbor za ta del okraja že korak dalje. Že lani je začel s predeli za novo okrajno cesto Sodinca—Sv. Lenart in bo koncem letošnjega leta že prva sekcija te ceste gotova.

Kajpak se med tem že oglašajo pri bivalci vzhodnega dela okraja, ki so davčni v zadnjih letih edinele zveze od okrajne ceste Središče—Ljutomer k Sv. Bolfenku, do katere fare in šole prej z vozom sploh ni bilo mogoče priti. Iz stavbnega programa, katerega je okrajni odbor predložil lani deželnemu odboru za prihodnjih deset let, pa povzamemo, da misli okrajni odbor tudi nanje.

Nameravana je cesta iz Grab skozi Šalovce v Vuzmetince, potem pa pride na vrsto tudi nadaljevanje ceste od Sv. Bolfanka naprej. Izdelati se mora tudi cesta od Ivajnkovec v Veličane.

Pri vsem tem ne zanemarija okrajni odbor drugih okrajnih koristi. Tako je

v povzdigo živinoreje izdatno pomnožil premije za govedo in konje, nabavil večje število plemenskih bikov in merjascev, ter delal na to, da se prične zopet z remontiranjem konj v ormoškem okraju. Šolske podpore, zdravstvo,

in drugih, regulacija Drave i. t. d. — a našel vse, čemur je posvetil okrajni odbor svojo pozornost?

Tako skrbi ta slovenski okrajni zastop vzorno za potrebe celega okraja in pazi skrbno na to, da zadosti vsem težnjam. Saj pa tudi ne more biti drugače. Okrajni zastop obstoji iz 32 članov. Med njimi je šest nemških odposlancev mesta ormoškega, ter štirje odposlanci narodnega trga Središče, ostali pa zastopajo vse dele okraja, tako da ne more biti več govora o nadvladi posameznikov, kakor je bilo to svoj čas, ko so imeli vajeti v rokah še ormoški Nemci.

Ta čas se jim ne vrne več. Zavedni ormoški okraj si hoče prej kakor slej sam gospodariti ter ne potrebuje pri tem ormoških bankerotnih nemščerkov, ki poberejo itak v kratkem sila in kopita, če tudi še dalje tako cviliijo in izražajo svojo nezadovoljnost, kakor so to storili v zadnji številki svojega ptujškega kramarskega lističa.

Polnoštevilna udeležba in složnost pri volitvi pokaže tem revam in njihovim prijateljem, pa tudi vsemu slovenskemu ljudstvu, da stoji prebivalstvo ormoškega okraja vsikdar trdno in neomahljivo na braniku svojih in narodnih pravic.

LISTEK.

Prijatelj Lovro.

Hrvaški spisal Avgust Senoa; poslovenil Janko Bratina.

Pred več leti me je povabil neki moj prijatelj, plemenitaš, na deželo v trgatev. Rad sem se odzval njegovemu povabilu, da se navžijem malo svobode. Ali človek obrača, Bog obrne. Komaj sem došel v njegov dvor, sem opazil, da se nebo silno oblači in kmalu je začel dež, in jaz nesrečnež nisem celi teden dočakal vedrega vremena. Evo žalosti, evo me na deželi v hujših skripeh nego v mestu! Kaj naj delaš? Gospodje sede, pušijo, pijejo vino pa igrajo tarok, a gospe sede, pletejo, pijejo kavo, pa se razgovarjajo. Človek bi obupal!

Na srečo ni stal dvorec mojega pobratima na samem, bilo je dosti sosedov in kakor je moj prijatelj bil veseljak, kakor je bila njegova žena dobra kuharica in gorica rodila zlato kapljo, tako so često prišli sosede na prijateljev dvor, da si razvedrijo dušo.

Nekega oblačnega popoldne se je bila zbrala baš precejšnja družba. Župnik, velik politikar; sodnik, zagrižen sadje-rejec; sodnikova žena, dobra duša, četudi malo počasne pameti in neka lepa, črnooka mlada gospa v črni obleki, vdova sosednega plemenitaša, kakor so mi povedali pozneje.

Častiti gospod župnik je začel na široko razvijati Napoleonove misli; imenitni gospod sodnik je pripovedoval z navdušenim glasom, kako mu je rodila hruška, katero je cepil pred dvema letoma; dobra gospa sodnica pripomni z nebeškim nasmehom, kako je celi dan gladila perilo; moj pobratim je bobnal s prsti po mizi, a domača gospa nas je silila, brez konca in kraja z jedjo in pijačo. Ni li to divna zabava? No, mene je od vsega tega že malo bolela glava. Takrat se neoženjen sem se malo brigal za Napoleona, za hruške in za vse drugo, če so se mi oči namerile na kako lepo žensko glavico. In tako tudi to pot. Vso svojo pozornost sem obrnil na črno vdovico. Sedé kraj okna je čitala neke stare nemške modne liste, kakoršnih je v obilici po naših hišah.

Pristopil sem k vdovici, in ona je zaklopivši novine, nagnila polagoma glavo.

— Vi citate, milostiva? vprašal sem malo naivno.

— Citam, odgovori ona pristojušo, ker baš ne maram ne za župnikovega Napoleona ne za sodnikove hruške.

— K sreči ne more tudi mene ne eno ne drugo navdušiti.

— K sreči?

— Seveda. Ker iz najine skupne antipatije proti Napoleonu in hruškam mora vsekakor postati neka vrsta simpatije med nama.

— Vi naglo modrujete, gospod! no, ne protivim se vaši logiki, ker me more zabavati. Pisatelj ste in kolikor mi je znano, ne pišete gramatik; znali boste govoriti tudi z žensko.

— Ker ste me spomnili na moj peklic, gospa, dovolite, da vprašam, kaj citate.

— Humoresko iz lanskim modnih novin.

— In doma?

— Citam romane, potopise, novele, gospodarske knjige in več takega.

— Vse nemško?

— Seveda, nekaj tudi francoski.

— A hrvaški?

— Skoro nič.

— In vendar ste — Hrvatica!

— Ničvredna Hrvatica — ste hoteli reči, jeli? In zopet ste naglo modrovali. Ta pot se varate, gospod! Vedno sem se ponašala z ženskim sremem, katero je, kakor nam vi, učena gospoda, dokazujete močnejše nego naš um. In kakor znamo, da zver ljubi svoje duplo, divjak svojo šumo nad vse, tako nisem ni jaz pozabila, da me je rodila hrvaška mati.

Vaše misli so zelo plemenite, milostiva gospa, a zato vendar ne razumem —

— da citam malo hrvaških knjig, jeli? Povedati vam hočem, zakaj. Ne zapišite mi moje odkritosrčnosti v greh, vem, da ste gospodje viteza svetega duha zelo občutljivi, no, upam da vas bode moja odkritosrčnost nekoliko pomirila. Jaz citam malo hrvaški zato, ker sem preveč hrvaški čitala. Vam se zdi to čudno, a je tako. Naš vrli župnik kupuje kot dober rodoljub vse hrvaške knjige in novine ter jih že

Svetovno-politični pregled.

— **Državna zbornica.** V seji dne 20. t. m. je bila debata o izjavi min. predsednika, ki jo je podal v imenu krone. — Po obsirni, toda dostojni debati je bil dne 21. t. m. nespremenjen sprejet zakon o družbah z omejenim jamstvom, in sicer v drugem in tretjem branju. Stavljenih je bilo mnogo spreminjevalnih in dodatnih predlogov, toda končno so bili vsi ti predlogi zopet umaknjeni, ko sta poročevalec in justični minister izjavila, da bi vsaka sprememba preprečila sankcijo zakona. S tem zakonom je sprejeta zelo važna gospodarska predloga. — Koncem seje je povedal posl. grof Sternberg, da je zaradi neke svoje knjižice obtožen razžaljenja veličanstva, da si ni v spisu ničesar, kar bi pomenilo razžaljenje veličanstva. Gre se temveč za intrige ničvredne vlade. Vsled tega prosi načelnika imunitetnega odseka, naj skliče odsek, da razsodi o njegovi brošuri. — Dne 22. t. m. je zbornica razpravljala o trgovski pogodbi z Italijo. Govoril je Biankini. Danes predloži vlada volilno reformo. Govoril bo samo Gautsch.

— **Ogrski dogodki.** Vkljub prepovedi se bo v nedeljo vršilo po delu 300 shodov, ki jih priredijo poslanci v svojih volilnih okrajih. Bati se je krvavih spopadov. — Višja vojaška oblast je prepovedala vsem vojaškim godbam javno igrati. — Minister notranjih zadev Kristoffy je odredil, da se vladnim komisarjem, ki prevzamejo vodstvo desetih avtonomnih mest, prideli računski uradniki iz ministrstva, da revidirajo blagajne in dosedanje upravo. — Kossuth in Apponyi nameravata potovati v Italijo in na Angleško, da bi tam agitirala v prid madjarske koalicije. Znani Garibaldinec Ahil Fessari v Rimu je ponudil za slučaj revolucije na Ogrskem, da sestavi legijo prostovoljcev proti Avstriji.

— **Bolgarska spomenica o Macedoniji.** Listi poročajo, da bolgarska vlada izroči javnosti in velešilam spomenico o Macedoniji v začetku meseca marca. Spomenica se že davno sestavlja v ministrstvu zunanjih zadev ter bo razdeljena v administrativni, finančni in dr. del.

V spomenici bodo izpostavljena poročila konzulov iz Macedonije in Jedrenskega vilajeta in vsa nasilstva, ki so se doprinesla nad bolgarskim prebivalstvom v letih 1904. in 1905.

— **Bolgarija in Turčija.** Turška vlada je uverjena, da je vojna z Bolgarijo neizogibna. To dokazujejo obsežne turške vojaške priprave. Turčija nima več upanja, da bi brez vojne zatlala vstaško gibanje. Vendar jo zadnje dni videti, da so se napetosti med Bolgarijo in Turčijo nekoliko zboljšale, kar dokazuje obisk Munir paše v Sofiji. Ta obisk je napravil v bolgarskih medrodajnih krogih ugoden vtis.

— **Ruski dogodki.** Ruski ministrski svet je izjavil, da bodo izvedene volitve v gosudarstveno dumo pravočasno. — Dumo nameravajo sklicati v drugi polovici meseca aprila. Sklenili so tudi, da bo odslej podvrženo izredno in vojno stanje najvišjim vladnim organom. — „Rus“ priobčuje senzacionalna odkritja o Gaponu. Gapon bi bil moral izročiti revolucionarnemu odoboru 30.000 rubljev, a je izročil le 7000 rubljev, ostalo vsoto je pa porabil zase. — Witte je v ministrskem svetu pozval Durnova, naj naredi konec saganjem o njegovi odstopitvi, a je obljubil, da bo izpolnil željo Wittejevo. Svoje tovariše je Witte pozval, naj pri prihodnjih volitvah izpolnjujejo vladni program. Več ministrov hoče odstopiti. — V Ilkutsku je general Rennenkampf dal aretirati židovskega guvernerja radi zlorabe uradne oblasti.

— **Splošna volilna pravica na Italijanskem.** Tudi na duri italijanske zbornice že trka vprašanje o splošni volilni pravici. Zahteva jo skrajna levica ital. drž. zbora in Sonnino se ne bo mogel ogniti temu vprašanju. A v Italiji niso le edino zadovoljni z zahtevo splošne volilne pravice za moške, zahtevajo jo tudi za ženske.

— **Švica ojačuje svoja obrambna sredstva.** Švicarski zvezni svet zahteva, da dovoli zvezina skupščina 10.400.000 frankov za pomnožitev streljiva, 2.515.000 frankov pa za nabavo novih, gorskih topov, za pomnožitev dosedanjih 4 gorskih baterij po šest novih gorskih baterij s 4 topovi.

— **Sestanek angleškega kralja in nemškega cesarja.** Iz Kodanja poročajo, da angleškega kralja ni bilo

tja, ker ima mnogo posla, a da se bo sestal skoro z nemškim cesarjem v Sredozemskem morju.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Dne 25. t. m. zvečer vse v letovišče na Bled.** Kar leze ino grede, naj ne zamudi prilike, si za male stroške pogledati ta biser gorenjske zemlje v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Kakor malokatera ali morda nobena dosedanja maškarada celjskega „Sokola“ bode letošnja nudila vsem udeležencem kolikor največ udobnosti in užitka. Res je sicer, da nam ne bo dano, se gibati v gugajočem se čolnu po valovih krasnega bleškega jezera, zato pa se bomo zibali med čarobnimi glasovi godbe po taktih valčka. Opazovati bomo imeli priliko letovčarje iz vseh krajev sveta, posebej pa se bodo naši pogledi naslajali na krasoti narodnih noš brhkih Gorenjk. Kdor si bo hotel pogledati našega velikana — Triglava, bo tudi v to imel dovolj priložnosti. Še mnogo drugih presenečenj je pripravljenih, o katerih smo itak že deloma govorili, deloma jih pa še danes ne smemo izdati. Vsakega zavednega Slovenca dolžnost je, da si vsaj enkrat v življenju pogleda naš divni Bled — vsakega zavednega Slovenca dolžnost je posebej, da podpira našega „Sokola“ z vsemi svojimi močmi pri njegovem nesebičnem težkem narodnem delu.

— **Vabimo vse prijatelje neprisiljene zabave k domači zabavi,** ki se vrši jutri, dne 24. svečana ob 8. uri zvečer v „**Skalni kleti**“. Pri sila nizki vstopnini 40 v. boe se lahko zabaval vsakdo po domače ob petju, godbi in plesu.

— **Celjski Oechs pred kazenskim sodnikom.** Minolo sredo se je imel zagovarjati znani Oechs pred takajšnjim okrajnim sodiščem radi razžaljenja časti. Dne 1. svečana t. l. se je namreč vršila v gostilni g. Vollgruberja v Celju plesna zabava, na katero so prišli tudi zastopniki takajšnjega socialno-demokratskega pevskega društva. Oechs je takoj na prav germanski način nahrulil mirnega gosta g. Streicherja, ki se je čutil vsled tega izzivanja razžaljenega in je Oechna tožil. Oechs taji prav

junaško svoje dejanje. Tudi priči Korošetz in Neumüller se na dogodek prav ne spominjata. Priča Neumüller prizna šele potem, ko mu zastopnik zbudi malo spomin, da je vendar le slišal inkriminovano žaljivko. Ker je tudi zasebni tožitelj pod prisego potrdil pod obtožbo stavljen besede, je bila usoda ubogega Oechna odločena. Zastopnik zasebnega obtožitelja je še predlagal, da se naj rekviruje Oechnov kazenski list od državnega pravdnistva, ker bi bilo gotovo interesantno, vedeti natanko vse Oechnove predkazni. Ker je Oechs priznal, da je bil že šestkrat radi razžaljenja časti kaznovan, je sodnik ta predlog zavrnil. Zaeno je pa Oechna obsodil v globo 50 K, oziroma v slučaju neiztljivosti na mesec dni zapora. Pripomniti je še, da je Oechs prosil za milo kazen, češ, da je bil dotični večer hudo pijan. Zasebni obtožitelj se bo najbrž pritožil radi prenizke kazni. Ta slučaj kaže, da je oče Oechna tudi sovražnik socialnih demokratov. Obravnava je še dogajala, da je pri isti priliki tudi zvesti Oechnov oproda, oblastni Riha, svojemu prijatelju sekundiral in grozil socialnim demokratom z zasušnicami. In ta dva gospoda se štejeta med celjsko nemško inteligenco.

— **„Savinski Sokol“** namerava izdati brošurico o sokolstvu, katero naj bi čital narod, ker se marsikomu ni znan namen in pomen sokolstva, še marsikdo ne ve, zakaj je vzrastel ta rdeči cvet sred narodnega vrta. Opozorjamo tem potom slavne „Čitalnice“ in „Bralna društva“, naj si brošure oskrbe ter jih razprodajajo med ljudstvom, da bo isto imelo zdravo sodbo o nas, da bo vedelo, zakaj smo in kak je naš namen. Prosimo slavna čitalniška društva ter narodno učiteljstvo, narodne vodnike, naj blagovolijo naznaniti tajništvo „Savinskega Sokola“, če si naročijo to brošuro in v koliko iztisih, in to najkasneje do 1. marca, da vemo naročiti zadostno število. Revnejšim se lahko knjižice podare, ker bodo itak poceni. Natančneje objavimo. Nazdar!

— **VIII. izkaz darov Savinskemu Sokolu.** Br. Josip Rys, pokladnik sokolske župe dolnorokanske na Dunaju, 10 K; č. g. M. Schmid, solčavski župnik, 3 K; Prva jugoslovanska tovarna za kavine surrogate v Ljubljani 10 K; g. Simon Wutt, c. kr. davkar, Brežice, 2 K;

več let vedno pošilja meni. Jaz najrajši čitam pripovedke in sem tega blaga prečitala dosti v raznih jezikih, seveda tudi hrvaški. A čitaje vse te mogoče naše pripovedke, sem se jih nasitila do grla. Zakaj, me vprašate. Povedati vam hočem. Ženska narava je strastna, fantazija bujna, misel živa in brza kot ptica. In kakšno hrano dajejo naši novelisti tej živahni ptici, ki leta od mesta do mesta, ki je željna večne spremembe in nikdar ne miruje? Vedno eno in isto. Dva mlada se imata rada, stavi se jima kake zelo navadne zapreke, koje premagata na zelo navaden način, pa sta hvala Bogu svoja. K temu še malo solnca, mesečine, cvetja, solz — in povest je gotova. Le včas pride kakemu pisatelju na misel, da se junak in junakinja morata zastrupiti, prebosti, ali bolje, umreti vsled jetike. Večna idila, večna monotonija! S tem se naša strastna narava ne more zadovoljiti; samo v boju nam zadobi duša mir in fantazija se nam vspeva do planetežih zvezd. No, ne razumejte me krivo; jaz ne obsojam naših pisateljev: opisujejo to, kar dobi v svojem kraju, malenkostne, neznačajne razmere, kakor smo i mi sami malenkostni. Ali so pisatelji krivi, da pri nas ni velikih katastrof, koje morejo razburiti dušo? So li pisatelji zmožni naslikati v malem okvirju ve-

like divne slike, more li v naših odnošajih postati za roman kakov zanimiv junak? To so vam vprašanja, na koja moram, četudi z veliko težavo odgovoriti „ne“ in radi tega ne čitam skoro nikakih hrvaških knjig.

— Vaša ognjevitost, milostiva gospa, navda človeka nehoti z zanosom in skoro bi ga prevarila. Mali smo žalibog, slava naša ne doni po svetu, da, celo to, kar smo si pošteno zaslužili, jemljejo našemu imenu. Žalostno je to, tuga prime človeka, prav pravite. Ali vendar ne sodim kakor vi. Prav okvir naših malih razmer, koje združujejo često smelo dušo in žarko srce, rodi toliko bojev, toliko stikov, da dušo silno razburi, in povest človeškega srca pri nas je tako različna, tako živa, da našim pisateljem ni treba družega kakor jo prepisati, in napisali so najlepši roman. Ali da vam povem prav, mnogo naših pisateljev piše o naravi, ne da bi jo premotrivali, piše o človeškem srcu, ne da bi ga poznali.

— To je vse teorija, nasmehne se lepa gospa, a jaz se vašim besedam uklonem le tedaj, ko mi pokažete živ primer, ko mi pokažete pravega junaka za roman.

— Bodem, gospa! odgovoril sem ji. Najin razgovor je postal živahnejši in živejši, in župnik je pozabil Napo-

leona in sodnik svoje hruške. Vse se je zbralo okoli naju, vsi so hoteli slišati o junaku romana.

— Poslušajmo, viknil je častiti gospod nagnivši se za mojim stolom, a jaz sem začel:

— Ne mislite, gospoda moja, da vam bodem povedal pripoved, zloženo po pravilih umetnosti; ne mislite, da pokličem na pomoč ostro duhovitost ali bujno domišljijo. Nikakor. Kar vam tu pripovedujem, je živa in priprosta resnica. Učil sem se prava in zakonov na praškem vseučilišču. Nekoliko let nisem videl hrvaške domovine; raditega sem šel leta 186* za Božiče v Zagreb. Vse se je bilo spremenilo, svobodnejše se je tu dihlo, srečnejše živelo. Počitnice so hitele in odhitele neopaženo. Toliko sem moral gledati, poslušati, govoriti. Ni tedaj čudno, če sem praznoval čez določen čas. Nazadnje se je bilo treba ločiti od doma, vrniti se k naukom. Proti koncu meseca prosinca sred hude zime prinesel me je večerni vlak pol mrtvega in zmrzlega nazaj v Prago. Ko sem se malo spravil, po hitim med hrvaške brate. Da, bratje smo bili, gospoda, kot da nas je rodila ena mati. Bila nas je lepa kopica Hrvatov v češki stolici, bili so pravniki, zdravniki, zemljemerci, jezikoslovci, ki so sinovi iz vseh strani hrvaške zemlje. Pa da ste nas videli,

slišali! Lepa zadruga ponosnih, živih mladeničev! Bili smo kot prst pri prstu, vsi za vsacega, vsak za vse. Delili smo radost, delili žalost, in radost je bila veselejša, žalost lažja. Bratu ne pomagati je bilo greh; bili smo komunisti med seboj. In ta čila zadruga iskrih, mladih duš je pazila, zrla in prisluškala na vsaki srčni gibljaj hrvaške matere domovine. Naj domišljija še tako vskipi, ne bode si naslikala lepše poezije kot je svobodno dijaško življenje na vseučilišču. Doživel sem one dni mnogo bridkosti, a nikoli nisem doživel poetičnejših časov. Hrvati smo se shajali vsaki dan v kavarni, da čitamo domače novine, ker ni bilo hrvaškega lista, ne hrvaške knjige, koje bi bili prezrli. No, redne sestanke smo imeli vsako soboto. Kakor da vidim pred seboj to ognjevito četico. V posebni sobi neke praške gostilne so navadno sedeli veseli, brhki mladeniči hrvaški. Nad mizo je drhtela plinova svetilka, rasprostirajoč včas jasneje, včas slabije svojo svetlobo nad glavami mladeničev. Okoli dolge mize junaki. Veselo je bilo tu, preveselo. Ni bilo tu popivanja nemških dijakov, niso se glasile tu umazane pesmi. Tu smo deklamirali pesmi, čitali sestavke, pevali v kvartetu, nazdravljali po hrvaški ravadu, vse v slogu in ljubezni. (Dalje prihodnjic).

gospa Marija Pohernik 2 K in g. Fr. Pohernik iz Vuzenice 4 K; G. Josip Kranjc, Šmartno ob Paki, 4 K; gospod Rajmund Bratanič, Luče, 2 K; gospod dr. Karel Glaser, profesor, Ogrski Brod, 3 K; č. g. Josip Jurčič, nadžupnik in dekan v Vuzenici, 5 K; g. I. Mladič, Pola, 5 K; č. g. Josip Valenčak, župnik v pok., Šoštanj, 3 K; Slavna tvrdba Henrik Franck in sinovi, Zagreb-Linc, 10 K; g. c. kr. notar Vinko Kolšek, Šoštanj (druga podpora), 5 K; g. odvetnik Ludovik Filipič, Celje, 10 K (z laskavim besedilom). Vsem darovalcem najlepša sokolska hvala! Vidi se, da živi v narodu živa simpatija za slovensko sokolstvo; te podpore so nam dokaz, kako narod želi, da se razvije in pomnoži sokolstvo ter ga vzdigne v varno zavetje. Okrožnice so se razposlale in se še razpošiljajo vsem, za koje vemo, da čutijo z nami. Upamo, da nas bodo tudi drugi, sokolstva naklonjeni rodoljubi podpirali ter s tem zagotovili naš obstoj in nam utisnili trdno orožje v roke. Na zdar!

— **V Mozirju je umrl** 14. t. m. ob pol 9. uri zjutraj Ant. Mlinar, načelnik požarne bramba. Pogreb je bil lep, da ga ne pomni kmalu Mozirje. Tudi „Savinski Sokol“ ga je spremil na zadnji poti, ker je bil svoj čas njega član in se na več mestih podal zanj tudi v nevarnost. Lahka mu bodi zemljica!

— **Zahvala.** „Prostovoljna požarna bramba v Mozirju“ si šteje v svojo dolžnost, da se tem potom velečastitim gospodom duhovnikom, vsem društvom, kakor drugim sožalnikom, kateri so v tako velikem številu izkazali zadnjo čast njenemu bivšemu vrlemu načelniku Antonu Mlinarju, najsrčneje zahvaljuje. V prvi vrsti sprejmite, slavne požarne brambe v Kapeli, Šmartnem na Paki, Braslovčah, Gor. gradu, Ljubnem, Sv. Francišku in Rečici, telovadno društvo „Savinski Sokol“ in pevski zbor za pretresljive žalostinke našo ndano zahvalo in krepak: „Na pomoč!“ Prostovoljna požarna bramba v Mozirju, 20. svečana 1905.

J. Veit, podnačelnik.

— **Umrla je v Šmarju** 20. t. m. gospica Olga Kranjčeva, hči gospoda notarja istotam.

— **V Šmarju pri Jelsah** se je vršilo dne 20. t. m. glavno zborovanje zadruge trgovcev, gostilničarjev in mesarjev. Za 10. uro je bilo napovedano. Ker so slovenski člani vedeli, da točno ob 10. uri itak nihče ne pride, so prišli nekoliko pozneje, pač pa še pred 11. uro, za katero uro je bil napovedan občni zbor, ki bi bil sklepčen pri vsakem številu udov. Ob 10. uri so bili navzoči Löschnigg, Wagner, Deitischegg. Ko so prišli slovenski člani že pred 11. uro, jim je zaklical Löschnigg: „Občni zbor je že pri kraju, mi smo že sklenili, če kdo hoče kaj dati za piti, naj da“. — Nemčurška trojica je dobro vedela, da nameravajo slovenski člani predlagati za šolo za trgovske učence slovenski učni jezik in nemščino kot postranskim predmetom. To je pa trojici smrdelo, in zato so slovenske članes tem prvim protipostavnim činom opeharili. — Dalje pravijo pravila zadruge, da morajo biti povabljeni na občni zbor vsi družniki. To pa se ni zgodilo. In to je drugi protipostavni čin. — § 14. pravil pravi, da morata biti zastopana tudi dva zastopnika pomočnega odbora (1 mesarski in 1 trgovski); a tudi to se ni zgodilo, in to je tretji protipostavni čin. Obračamo se s tem v prvi vrsti na prizadete slovenske članes, da na podlagi teh podatkov zahtevajo razveljavljenje zadnjega občnega zbora in zahtevajo novi občni zbor. Zahtevamo, da se za stvar pobriga naše politično društvo, ki že

tako dolgo spi spanje pravičnega, med tem ko se kroginkrog vrše važni dogodki! Dolžnost slovenskih članov zadruge je pa, da to dosežejo in pri drugem občnem zboru operejo madež nemškega pouka s šole za trgovske učence.

— **Veselico in maškarado** priredi „Šaleška čitalnica v Šoštanju“ na pustno nedeljo, dne 25. svečana v veliki dvorani hotela „Avstrija“. Sodeluje polnoštevilna šoštanjska narodna godba na lok pod vodstvom kapelnika gosp. J. Mazeja. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: Prvi prostor 1 K, drugi prostor 60 vin., stojišča 20 vin. Maske dobrodošle! K obilni udeležbi vabi odbor.

— **C. kr. poštni urad v Rogatem** je dobil popolnoma nemško uradnico, ki ne zna niti besedice slovensko. Ne vemo, ali ima pri tem „slavnem“ činu zasluge samo c. kr. poštno ravnateljstvo, ali pa tudi naš poštar Sporn. Ker ni poštarja večkrat v uradu ali pa ima drugi posel, morajo ljudje večkrat po cele ure čakati, da kdo pride in služi za tolmača med občinstvom in gospodično uradnico, ki bi rada dala pojasnila, pa ne more. Zlasti se to godi ob nedeljah in praznikih, ko pride mnogo ljudi. — Poštar Sporn zna biti posebno sladek in vljuden z vsakim rogaškim škrice, a nad okoličani, ki ne razumejo blažene nemščine in prav slabo njegovo „slovenščino“, se pa kar dere, kakor mesar v mesnici. Tudi dostikrat neče, ali pa ne more prodajati c. kr. poštne vrednosti, zlasti pa ne dvojezičnih. Navadno pravi, da naj gre vsak iskat k neki Krišperci. Tako se lahko pripeti, da si mora človek najeti koga, da mu pokaže k Krišperci, ako jo tako dobro ne pozna, kakor poštar Sporn. — Okoličani! Zapomnite si dobro, da je Sporn zaradi vas tukaj, ne pa vi radi njega! On n. j. vedno imeti vse c. kr. poštne vrednosti in jih mora dati vsakemu. Ne sprejemajte samo nemških dopisnic, nakaznic in spremnic, ampak zahtevajte dvojezične, četudi pravi Sporn, da so ljudje nemni, ako ne marajo samo nemških. Ne hodite k Krišperci po poštne vrednosti, ker ona ravno tako lahko radi nas prodaja jajca, kakor poštne vrednosti. Zato je c. kr. poštni urad. Tam moramo dobiti, kar zahtevamo, če je Sporn še tako rdeč od jeze. — Slavno c. kr. poštno ravnateljstvo pa prosimo, da nam da tudi slovenščine zmožno uradnico, če mu je kaj ležeče na prometu. Poštarja Sporna pa naj blagovoli poučiti, da se o pravem času preskrbuje z vsemi poštними vrednostmi, tudi z dvojezičnimi, in da mora vsakomur postreči. Tudi naj mu vtepe v glavo, da se ima s Slovenci ravno tako ravnati kakor z rogaškimi nemčurji.

— **Ob stoletnici rojstva Stanka Vraza.** L. 1910. poteče 100 let, kar se je v Ceroven pri Ljutomeru rodil idealni zastopnik hrvaško-slovenske ednosti, ljubki pesnik Stanko Vraz. Jugoslavenska akademija v Zagrebu in „Slovenska Matica“ v Ljubljani sta že začeli z daljnimi pripravami, da se primerno proslavi ta znamenita obletnica. — Stanko Vraz je bil naš ožji rojak, zatorej štajerski Slovenci ne smemo pri tem zaostati. Odbor „Zgodovinskega društva za Slov. Štajersko“ je v svoji seji dne 1. februarja sklenil pridružiti se tej akciji. V ta namen naj blagovolijo vsi rodoljubi, ki imajo morda še kaka pisma Stanka Vraza v svojih rokah, ista dati na razpolago „Zgodovinskemu društvu“ v Mariboru, da se k stoletnici izda celotna Vrazova korespondenca. Enako naj sporoče odboru svoje spomine na Stanko Vrazu oni starejši gospodje, ki so ga še osebno poznali ali z njim občevali. — „Zgodovinsko društvo“ boče tudi naslednja

leta razporedno priredilo predavanja o Stanku Vrazu v Ljutomeru, v Ormožu in v Središču, da se ljudstvo pripravi na stoletnico. Izda se tudi posebna knjižica o njegovih poezijah. V odsek za te priprave so izvoljeni p. n. gg.: M. Murko, dr. Fr. Ilešič, dr. Fr. Kovačič, Gabr. Majcen in A. Kosi.

— **Trbovlje.** Kmetijska podružnica za Trbovlje-Hrastnik in Dol je imela svoje občno zborovanje in 30letnico obstanka v nedeljo, dne 18. svečana t. l. v novi šoli v Trbovljah. Navzočih je bilo 70 članov, t. j. izjemno mnogobrojno število udeležencev. Predsednik je v izbranih besedah in vzorno sestavljenem letnem poročilu predaval o ustanovitvi in o delovanju kmetijske podružnice v teku dolgih 30 let. Novim načelnikom je izvoljen župan in deželni poslanec g. Ferdo Roš, njegovim namestnikom c. kr. okrajni šol. nadzornik g. G. Vodušek, kateri je obenem sprejel posle blagajnika, tajnikom pa g. Fran Pirnat, živinozdravnik. K glavnemu zborovanju kmetijske družbe v Gradec se odpošljejo zastopniki gg. Ferdo Roš, Peter Rüchl in Ivan Kmet. Podružnica boče predlagala tri najstarejše in najzasluženejše ude gg. Ferdo Roša, Fr. Kallana in Fr. Peklarja pri letošnji glavni skupščini v odlikovanje. Stori se je tudi hvalevredni sklep o ustanovitvi toli potrebnega bralnega društva za Trbovlje in okolico. Ta madež, da smo bili brez bralnega društva, je veliko let pačil narodno lice trboveljske doline. V ustanovni odbor so bili izvoljeni gg.: kaplan Josip Lončarič in učitelji Rob. Plavšak, Anton Kuhar in G. Vodušek ml. Zavedajmo se, da je v izobrazbi narodna moč!

— **Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.** Kakor je razvidno iz že dogotavljenih bilance šentlenarske posojilnice, je ista tudi v svojem upravnem letu 1905 v vsakem oziru vrlo napredovala, kar naj potrdijo sledeče številke: Vseh denarnih prejemkov je imela posojilnica v l. 1905 K 286.837'63, izdatkov pa K 279.798'84, torej skupnega denarnega prometa K 566.636'06, V upravnem letu 1905 je pristopilo 230 novih udov, izstopilo pa je 161 zadružnikov, tako da je ostalo koncem letu 1905 2041 zadružnikov z 5446 vplačanimi deleži v skupnem znesku K 10.893. Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi znašajo koncem l. 1905 K 350.323'80 in so se povišale z ozirom na iste iz l. 1904 K 327.394'10 za K 22.929'70. Zavod ima nadalje izposojenega denarja v skupnem znesku po K 345.142'45. Ako primerjamo stanje posojil z onim v letu 1904, to je K 314.781'14, najdemo, da se je tudi isto povišalo za K 30.361'31. Rezervni zaklad za morebitne izgube znaša koncem leta 1905 K 20.212'01. Vrednost nepremičnin je za sedanje razmere in ceno najmanj K 30.000'—, tako, da se lahko zavod nadeja v bodoče še lepših in boljših vspehov. Z ozirom na to, da si je šentlenarska posojilnica sedaj uredila z največjo skrbnostjo in natančnostjo svoje knjigovodstvo, o čemur se lahko vsak zadružnik sam prepriča pri občnem zboru dne 16. marca 1906, pač ni potrebno tega denarnega zavoda še posebej priporočati, kateri dela in hoče v bodoče še več storiti v prid slovenskega kmeta šentlenarskega okraja.

— **Iz Št. Lenarta v Slovenskih goricah** se nam piše: Tukaj se je vršila minulo soboto seja okrajnega šolskega sveta pod predsedstvom novega okrajnega šolskega nadzornika. Čelo „Grazer Tagblattu“ se čudno zdi, da je nadzornik na vsa v slovenskem jeziku stavljen vprašanja nemški odgovarjal. Nam se ne zdi to prav nič čudno. — Mogoče bi Brence slovensko govoril —.

— **B'ežice.** Maškarada naših samcev due 18. t. m. se je obnesla izvrstno. Posetili so nas gostje iz Sevnice, Ljubljane, Zagreba, obmejni Hrvati, Kapelčani ter Bizeljčani. Kostumi so bili imenitni, posebno so ugajale: plemenita Poljakinja, kraljica pravljice, postiljon in posebno ljubke Hrvatice v pristnem narodnem kroju.

— **Izjava.** Podpisano županstvo izjavlja na hujskajoči dopis nemškega „Štajerca“ v št. 4. t. l., da je dne 14. prosinca občinski odbor v svoji seji resnično sklenil, da ima županstvo Cerkevjak ne samo slovenski uradovati, kar je itak že prej storilo, ampak tudi, da mora županstvo vračati vsa nemško pisana uradna pisma ter sme sprejemati le slovensko naslovljena pisma. Županstvo se s tem, ker je to njegova sveta dolžnost, ni hotelo hvalisati, a ker nas nemški „Štajerc“ napada, damo slovenskemu občinstvu stvar kot resnično na znanje.

Cerkevjak, 21. svečana 1906.

Jožef Tušak, župan.

— **Visoka starost.** V župniji Sv. Andraža v Slov. goricah je umrl v torek, dne 13. februarja t. l., starosta tamošnjih župljanov, 98letni starček Martin Rajšp, po domače Šamperlič v Slapšini. Rajni je bil rojen leta 1808, ter vedno trdnega zdravja do konca svojih dni.

— **Konjiško učiteljsko društvo** zboruje dne 1. marca ob 10. uri dopoldne v Konjicah po sledečem vsopredu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje tovariša Jurka o novem šolskem in učnem redu. 4. Predavanje tovariša Rosensteina (Na kaj naj pazi učitelj pri prestopu iz nižjega v višji razred). 5. Pogovor o temah za letošnje „Zavezino“ zborovanje (Učiteljevo delovanje izven šole; razdeljen in nerazdeljen pouk). 6. Volitev delegatov k „Zavezinemu“ zborovanju. 7. Vprašalna skrinjica. Odbor.

— **Pred mariborskimi porotniki.** Franc Pečar iz Stranske vasi pri Vurberku na Štajerskem se je julija meseca l. l. oženil s hčerjo posestnika Ivana Majhena v Sv. Martinu pri Vurberku. Tast Majhen je obdržal večino posestva v svojih rokah, le uživati sta ga smela mlada zakonca. Tu je decembra meseca slišal Pečar, da se misli stari Majhen v drugič oženiti. Ker mu na zahtevanje tast posestva ni hotel izročiti v last, sklenil je Pečar, da ubije Majhena. Ko sta bila 6. decembra sama doma, prišel je Pečar k tastu in mu povedal, da je v kleti počil sod poln vina. Tast in zet sta šla v klet. Ko se je Majhen sklonil k sodu, iz katerega bi naj teklo, ustrelil je Pečar dvakrat nanj in ga zadel v hrbet. Ko se je tast vzdignil pokonci, ustrelil je napadalec znova nanj še trikrat in ga zadel v prsi, vendar ga ni smrtno poškodoval. Vsled tega je stal v pondeljek Pečar pred mariborskimi porotniki, ki so ga spoznali krivim poskušnega roparskega umora in ga je sodišče obsodilo na 3 1/2 leta težke ječe. — Posestnik Mihael Šoštar je šel 13. dec. s semnja v Studenicah domov v Štatenbreg na Štajerskem. Ko je prišel v domači vasi do hiše Antona Vovka, začel se je z njim prepirati in se zaletavati vanj, ker je bil pijan. Ker se Vovk pijanca ni mogel ubraniti, klical je na pomoč. Kmalu sta prišla iz sosedne krčme njegov sin Andrej Vovk in njegov prijatelj Anton Kovačič, ki sta padla po Šoštarju in ga tako premikastila po glavi, da je mož še tisto noč umrl. Mariborsko porotno sodišče je obsodilo Kovačiča na 4 leta, Vovka pa na 18 mesecev. — Dne 21. t. m. je stal pred porotniki 54letni Ivan Černko iz Doliča radi hudodelstva goljufije. Sredi decembra 1905 je prišel

v pisarno dr. Plachkega v Ptuj starši mož, ki se je izdal za Simona Kaisersbergerja iz Zgornjega Belovlaka in je pokazal posestno polo zemljišča imenovanega ter želel na to zemljišče posojila v znesku 1000 K. Ker se je izkazalo, da je zemljišče v resnici last Kaisersbergerja in da je nezadolženo, je mož dobil posojilo, ki se mu je dne 16. januarja izplačalo. Dne 23. januarja pa pride v pisarno Plachkega drugi mož, ki se predstavi za Kaisersbergerja in vpraša, kako se je na njegovo posestvo moglo vknjižiti 1000 K, ko on vendar ni vzel nobenega posojila. Izkazalo se je, da je ta mož pravi Kaisersberger in goljufi so našli v osebi Janeza Černka, ki goljufijo tudi pri- stane, češ, da se je nahajal v težkem denarnem stanju in je poplačal z dvignjenim denarjem dolgove. Obsojen je bil na strog zapor dveh let. — Dne 21. t. m. je stala pred porotniki detomorka 21letna Apolonija Čuček, dekla v Jurskem dolu. Imela je s sinom svojega gospodarja razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Dne 6. januarja t. l. je bila odpuščena iz službe in je šla k svojem bratu Juriju v Jurski dol. V noči od 22. na 23. januarja je porodila moško dete, a nihče za to ni vedel. Dne 24. januarja pa so našli otroka mrtvega v kuhinjski omari. Toženka je priznala takoj, da je dete porodila, trdi pa, da je prišlo mrtvo na svet. A obdukcija je dokazala, da je dete prišlo živo na svet. Pred sodnikom izpove obtoženka skesano, da je dala otroka pod odejo in ga pustila tam tako dolgo, da se je zadušilo. Obsojena je bila na tri leta težke ječe z enim postom v mesecu.

— **Premembe v posestih.** Hišo (vilo) gospe dra. Negrija na nekdanjem Tappeinerjevem vrtu pri okoliški šoli v Celju je kupil za 50.000 K g. Hugo Leeb, višji poštni kontrolor na Dunaju, rojen Celjan. Peletovo prej Dratschevo posestvo na vrhu Lisec pri Celju pa je za 24.000 K kupil g. Skaza-Pavlin iz Sel pri Velenju.

— **Na teharski semenj na dan Sv. Petra stola** so prignali mnogo živine. Kupec pa so večinoma segali po boljših volih in plačevali par po okoli 8000 K.

— **„Trifailer Sängerbund“** razposilja vabila na svoj pustni koncert, ki bo jutri 24. t. m. v rudniški restavraciji na Vodah. Ker vsiljujejo vabila tudi Slovincem in bi to utegnulo koga premotiti, zato apeliramo tem potom na narodno zavest vseh tukajšnjih Slovincem, da se ne udeležijo te nemčurske slavnosti ter sploh z ničemer ne podpirajo tega, Trbovlje sramotilnega „bunda“. Razmere v tem abderitskem društvu in osebe, ki se bodo udeležile tega koncerta, si bomo ogledali natančneje ter jih eventualno imenovali v listu.

— **Predsednik graškega nad sodišča grof Gleispach** je 22. t. m. vsled srčne kapi umrl. Bil je rojen 29. septembra 1840 v Gorici, kjer je bil njegov oče dvorni svetnik. Oženil se je leta 1874 z Antonijo grofinjo Battyány. Zapušča tri sinove, od katerih služi eden v justičnem ministrstvu, in eno hčer. Gleispachovo delovanje je bilo vedno napredku Slovincem nasprotno in zdaj ob njegovi smrti priznavajo nemški listi odkritosrčno, da pomeni odstop Gleispacha škodo za Nemštvo, ne pa škode za pravosodstvo. Nam štajerskim Slovincem je vedno jemal naše ožje rojake, sodnike in jih gonil na Kranjsko, med nas pa je pošiljal nemškomisleče Kranjce za sodnike. Imenovanje sedanjega predsednika mariborskemu okrožnemu sodišču, državnih pravdnikov in mnogih drugih sodnikov je kazalo, kako je Gleispach odriival Slovence od zasluženih mest proti vsem zakonito

priznanim načelom. Zda, so ga Nemci, kakor povedano, sami pravično — obsodili. — Vodstvo nad sodišča v Gradcu je začasno prevzel najstarejši od gremija, gospod dvorni svetnik Lulek, ker po smrti podpredsednika Scheuchstuela njegovo mesto še ni zasedeno. Govori se, da utegne na Gleispachovo mesto priti predsednik zadrškega nad sodišča Gertscher.

— **Zanimiva pravda** se je vršila dne 20. t. m. v Gradcu. Služkinja Ana Fink je tožila primarija mestne bolnišnice, dr. Jurinko, za 15.000 K odškodnine, ker ji je ta dal med narokozo po dr. Binderju in dr. Lindnerju zrezati 20 kvadratnih centimetrov velik kos kože, kateri kos se je prenesel na odprto rano nekemu bolniku. Fink pravi, da je vsled tega postala nervozna in da se tudi najbrž radi tega ne bo mogla omožiti. Pravi tudi, da dr. Jurinko tega ni nikdar dovolila. Dr. Jurinka pa je dokazal, da mu je Fink to dovolila. Vsled tega je sodišče njeno zahtevo odklonilo. Toženca je zagovarjal dr. Klasinc, tožiteljico dr. Neumayer.

Kranjsko.

— **Okrajni glavar Orešek izginil.** Kakor smo že poročali, je okrajni Krški gosp. Orešek izginil nenadoma. Pretekli teden v ponedeljek ali torek ali sredo ga je baje videl v Ljubljani g. Franc Kambič, ki pravi, da je šel Orešek z nekim drugim gospodom po kolodvorski ulici v mesto. Dotični gospod je bil star 40 do 45 let in je nosil kratek suknič iz lodna. Mnoge okolnosti potrjujejo, da je bil Orešek na duhu bolan.

— **Na ljubljanskem slovenskem odru** gostuje v soboto dne 24. t. m. eden najodličnejših jugoslovanskih igralcev g. Miša Dimitrijevič, član kr. zem. kazališta v Zagrebu. Nastopi v prekrasni Turgenjevovi dvodejanki „Tuji kruh“. Njegova gospa Mila, ki je že minoli mesec gostovala na slovenskem odru, pa nastopi tudi sedaj v francoski veseligrigi „Babje leto“.

— **Zgorel je** v Dobrovi pri Ljubljani preužitkar Jakob Gutnik v svoji koči. Po nepredvidnosti si je najbrž sam zažgal slavnato ležišče.

— **Obesil se je** v Korenu pri Vrhniki posestnik Ivan Velkavrh v nekem gozdu. Velkavrh je bil nekaj časa že na duhu bolan.

— **Pri volitvah v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico** so dobili slovenski liberalci 6, slovenska ljudska stranka 4, Nemci 2 mandata. Slovenski liberalci so zgubili 4 mandate na slovensko ljudsko stranko.

— **Umetniško ustanovo** v znesku 300 K je dobil slovenski skladatelj g. Anton Lajovic.

— **V Novem mestu** so čutili dne 21. t. m. 5 sekund trajajoč precej močen vertikalni potres. S streh je padala opeka.

Koroško.

— **Na zastrupljenju krvi** je umrl pri Sv. Paternjanu na Koroškem neki hlapec, ker ga je konj s kopitom udaril.

— **Ubil se je** pri Sv. Krvi na Koroškem neki 17letni fant, ki je peljal po neki strmi poti gnoj na njivo in mu je spodrsnilo, da je padel okoli 100 metrov globoko. Pri padcu si je nesrečnež razbil glavo, da ga ni bilo mogoče več spoznati.

— **Zblaznel je** v gostilni v Prevaljah pri Zimerlu med jedjo okolu 22letni Simon Rezar. Šest mož ga je komaj ukrotilo. Da so ga mogli spraviti na železnico, moral mu je zdravnik dati morfija. Prepeljali so ga v Celovec v norišnico.

— **Spodnji Dravograd.** Dvojezičen napis so odstranili na tukajšnji orožniški postaji, ter zopet nadomestili kakor poprej samo nemškega. S tem je toraj odpravljena tista velika nevarnost za koroške Nemce, katero so vsled tega dvojezičnega napisa v časnikih naznanjali.

Primorsko.

— **Huda nesreča.** Ko sta v petek 10 letni Josip Čefuta in njegov 60 letni oče istega imena v Sepulju v Istri sekala hraste, padel je neki taki velikan sinu na prsa in ga tako zmečkal, da je revež čez dva dni izdihnil.

— **Po ženi se mu je zljubilo.** 80letni brivec Fr. Martinelli v Gorici je bil udovec od septembra meseca. Mož pa ni mogel biti brez žene, pa se je zdaj znova oženil. Vzel je svojo služkinjo.

— **Deset ran na glavo** je dobil v Dolu na Goriškem v pretepu neki fant. Težko ranjenega so prepeljali v goriško bolnico.

Slovanski jug.

Pismo iz Hrvatske.

Zagreb, 20. svečana 1906.

✱ Za aviziran reški sestanek za 19. t. m. so se zbrali dne 16. t. m. na Reki zastopniki združenih oporbenih hrvatskih in srbskih strank k predkonferenci, da se dogovore o stališču hrvatskih odposlancev napram ogrskim in da formulirajo hrvatske zahteve ter tako pripravijo pot skupnim dogovorom. Te konference so se raztegnile do danes, in dasi je medtem radi važnih dogodkov na Ogrskem reška konferenca odgodena na 28. t. m., je vendar dobro, da so si Hrvati na jasnem, da morajo pozneje iti določeno pot. Že dne 16. t. m. je bila sprejeta pri prvi skupni seji važna resolucija, po kateri bodo Hrvati in Srbi stopili pred ogrsko delegacijo kot jedinstvena celota, s čimur je jasno povedano, kako skupne so naše narodne potrebe. O daljnjem toku razprav, ki so tajne, prinaša hrvatsko časopisje po svojem razpoloženju in strankarskem stališču napram zborujočim tendencijozna poročila. Glasom teh ste nastali na konferenci dve izraziti struji. A obe se jasno strinjata v tem, da se v program i hrvatske i ogrske koalicije stavi zedinjenje Dalmacije. — Danes, po zvršetku konference hrvatske delegacije, je izdan komuniké, po katerem bodo pogajanja hrv. slav. dalm. delegacije z ogrsko temeljile na reškem in zaderskem sklepu. Razven tega je sklenjena trajna zveza strank, zastopanih na zboru, katera zveza bode izvajala narodno jedinstvo in sporazum na celi črti. V odbor nove zveze so voljeni predsedniki vseh prisotnih strank in odbor se zove „Starešinstvo hrvatsko-srbske vzajemnosti“. Starešina je dr. Pero Čingrija.

Tako stopi hrvatska delegacija jaka in edina pred ogrsko ter bo zastopala v svesti si svoje moči hrvatske koristi.

Medtem ko tako deluje hrvatska združena oporba, iščejo naši mažaroni edino tolažbo v tem, da bode zabranjen v sedanjem izvenzakonskem položaju na Ogrskem sestanek dne 28. t. m. na Reki. Seveda bi jih to v dno srca veselilo, ker če ne pride do sestanka, bi se zopet manj opazala nebriga in cela brezdelnost vladajoče klike v današnjem položaju.

Frankovci pa seveda plešejo s svojimi bratci Mažaroni in bijejo po udeležnikih reškega zbora, katere bo baje že „narod“ razkrinkal. Vedno samo kritikujejo, poleg tega pa mirno pričakujejo veliko ujedinjeno Hrvatsko.

Naši takozvani Furtimaši pa so vedno originalni. Ne morejo pojmiti, kako oporba tako programatično dela. Zato so iznašli senzacionalno vest, da celo akcijo vodijo „prosti zidarji“. Ti da so posredovali zvezo med ogrsko in hrvatsko oporbo ter podkupili slednjo, da izda hrvatske koristi. Na tak način bi radi Furtimaši osmesili delo hrvatske oporbe — ko bi jim še kdo verjel. —

Na Hrvatskem vstajajo politični listi mažaronske barve — no, saj je mažaronska večina sabora dovolila „dispozicijski fond“. V Oseku izhaja nazovno „neodvisni“ „Osečki tednik“, s svrha, da popularizuje delo mažaronske narodne stranke, v Varaždinu je ravno tako zagledal luč sveta „Zavičaj“ z isto plemenito svrha. Znano je itak, kako naša sicer „varčna“ vladna meča za taka podjetja denar iz blagajne.

V Zagrebu je vse pod utisi volilne borbe za mestni zastop. Neodvisni življi hočejo uporabiti vse sile, da prodrejo tudi tokrat in operejo s sebe madež, ki se jih je prijel z izvolitvijo izdajice dr. Amruša. Imenuje se več kandidatskih imen za načelnika, med drugimi dr. Vrbanić in Milan Krešić.

V sobotni številki uradnega lista je objavila naša vlada preosnovno načelne osnove v naših srednjih šolah. Uvesti se hoče obligatna telovadba, predavati higijena, a klasični jeziki se bodo poučevali v manjši meri, večjo važnost pa se bo posvečalo živim, osobito pa konverzaciji. V zvezi s tem korakom se je odločila deželna vlada izdati uradno terminologijo za hrvatskonemčne izraze, da tako ustvari nekaj stalnega za pouk. V to svrha je imenovana stalna strokovnajska komisija.

Strossmayerjev naslednik.

Listi poročajo, da bo v kratkem imenovan za Strossmayerjevega naslednika dr. Ig. Martinac.

Slovanski sever.

— **Česke vesti.** V volitvi mapi Morave, ki sta jo sestavila na podlagi nove moravske volilne reforme in ljudskega štetja z l. 1900. A. Chytil in prof. Jos. Malif, je jako jasno in razumevno razložen novi volilni red. Po zadnji statistiki ima 7 nemških meščanov toliko vol. pravice kakor 9 čeških, 3 nemški posestniki na deželi toliko kakor 4 češki, v splošni kuriji pa 15 Nemcev toliko kakor 16 Čehov. S tem so si Nemci zagotovili narodno premoč in Čehi so sami prisvečili temu dokumentu. — Po tem se ni čuditi raznim visokim odlikovanjem, ki so doletela zadnji čas nekatere češke politike na Moravi kot plačilo za pakt iz najvišje roke in tudi najvišji obisk moravskih mest je lažje razumljiv.

Naprednost med Slovaki. Nová Slovač v Og. Gradišču piše: Kučera-Zimak-Závodsky, ta preslavna trojica delavcev na narodnem polju je predlagala pri zadnji seji občinskega sveta, da se zapre javna čitalnica, ki je tako priljubljena in je preskrbljena s številnimi časopisi. In to zato, ker je na škodo gostilničarjem. Vsak si gre prečitati liste v čitalnico, v gostilno se mu pa potem ne ljubi več! O ti ubogi gostilničarji!

Novi mestni zastop v Brnu. Na podlagi novega volilnega reda vnovič izvoljeni župan moravskega glavnega mesta je prisegel dne 11. t. m. pri dež. namestniku, ki je pozdravil ob tej priliki i zastopnike doslej nezastopanih vrst (5 nemških socijalnih demokratov) in izrazil željo, da bi bilo delovanje občinskega sveta složno kakor doslej. Župan dr. Wieser je rekel na to, da bodo imeli soc. demo-

kratje, prosti vse enostranosti, gotovo oči za splošne koristi, on sam pa ostane i nadalje objektivni in nepristran, pa zvest sin svojega naroda. In to v mestu, kjer je 60 proc. češkega prebivalstva, ki pa v mestnem zastopu nima niti enega svojca.

Praga, ki je imela doslej 5 mandatov, jih dobi po volilni reformi za državni zbor 8. Izmed praških predmestij dobe dalje Kralj, Vinogradi in Žižkov po 2, Karlin in Smichov pa po 1 mandat.

Šestdesetletnica Svato-pluka Čecha. Dne 21. t. m. je obhajal svojo šestdesetletnico eden največjih čeških pisateljev Svato-pluk Čech; ob svoji šestdesetletnici gleda pisatelj na svoje življenje s skromnostjo umetnikovo, pa s ponosom moža, ki je žrtvoval češkemu ljudstvu in njegovi literaturi vse svoje življenje, ki mu je teklo brez radosti soproge in ljubezni očetove. Čech je eden najzvestejših, najbolj vroče pozdravljenih, vsekakor najpopularnejši in najbolj priznani češki pisatelj; iz njega veje svetloba in toplota, sila in odpor, nežnost in sveta jeza. Živi Čech čisto tiho in mirno življenje, dela Čehova pozna vsak pol izobražen Čeh, njegove osebe skoro nikdo.

Pražki župan dr. Vladimír Srb, čigar uradovanje se je itak že bližalo zaradi v kratkem se vršočih novih volitev koncu, je odstopil svoj posel zaradi bolezni in se odpeljal dne 11. t. m. v francosko Riviero. Sliši se pa tudi, da so bile vzrok nenadnemu odstopu i intrige raznih rotovžkih strank z ozirom na bodoče volitve. Dr. Srb je izpolnil v juniju 50 let; leta 1896 je bil izvoljen prvič županom pražkim, vendar je takrat izvolitev odklonil. Drugič je bil izvoljen županom l. 1900, in tretjič leta 1903, zopet na tri leta. Zapustivši urad neposredno pred glavnimi boji za funkcije med rotovžkimi strankami, ostane dr. Srb v spominu kot pravno neomadeževan in jako delaven mož, ki je bil zmeren konservativec, sicer pa samozavesten župan češke metropole. Na njegovo mesto je imenovan dr. Groš.

Jugoslovanski shod v Pragi. V nedeljo, dne 11. t. m. se je vršil v Pragi shod ondi živečih jugoslovanskih akademikov, na katerem se je razpravljalo o avstrijsko-srbski carinski vojski. Sprejela se je resolucija, v kateri se veselo pozdravlja srbsko-bolgarska carinska zveza kot prvi korak edino pametne slovanske balkanske politike. S protestom so se podvrgli govorniki zahtevi vladnih organov, da se sme razpravljati samo — v češkem jeziku. Zato se je kazalo tudi na to, da je v Pragi treba v državnih službah konceptnih uradnikov, ki so zmožni i jugoslovanskih jezikov, in sicer z ozirom na to, da je Praga središče slovanskega dijaštva in da je v Pragi i večje število jugoslovanskih firem.

Pri občinskih volitvah v Nemškem Brodu je zmagala v vseh treh razredih dosedaj vladajoča stranka, vendar je dobila mlada napredna stranka, ki se je udeležila tu prvič volitev z lastnimi kandidati, v II. in III. razredu prav značno in častno manjšino.

Občnega zbora avstro-ogrske banke, dne 5. t. m. se je udeležilo 217 čeških akcionarjev; v njihovem imenu je zahteval dr. Fiedler, da se jim da v vodilnih organih banke tako zastopstvo, kakor jim gre po njihovem številu in po gospodarski izdatnosti češke trgovine in obrti. Tako zastopstvo zahtevajo i interesi banke; ko so namreč začeli češki akcionarji nastopati na občnih zborih, so vzbudili zanimanje za banko na čeških, zlasti

na praškem trgu. Nemci so priznali sicer pravičnost češke zahteve, vendar kljub temu se niso hoteli ukloniti in pri volitvah v generalni svet je bil izvoljen nemški kandidat s 365 glasovi proti 168 češkim glasovom.

Nemški poslanec dr. Gross je govoril dne 5. t. m. v Jiglavi o znanem moravskem paktu in rekel, če je pri paktu kdo pogodil slabo, da Nemci to niso. Pravi, da bo moravskim Nemcem v prid i zato, ker bodo sedaj lažje dosegli isto, kar se jim je popustilo v deželnem zboru i za državni zbor. — Nova klotuta kratkovidne češki popustljivosti!

Protestni shodi radi denunciacije župnika Dostal-Lutinova na prof. Judi se množijo od dne do dne. Vse napredno češko občinstvo strogo obsoja ravnanje Dostalovo, pa nič manj ostro se ne obrača proti dr. Hrubanu, ki je spravil stvar v dež. zbor moravski. Zlasti ostro pa se obračajo proti onim poslancem ljudske stranke, ki so podpisali Hrubanovo interpelacijo in ji s tem omogočili pot v zbornico. Ljudska stranka je veljala namreč doslej za napredno, odslej to ni več mogoče — v celoti in stranka se cepi. Strankino glasilo „Lidové Noviny“ so namreč strogo obsodile Hrubana in sodruge in prenehale biti strankino glasilo. Dr. Stransky, najnadarjenejši mož stranke, je obsodil Dostala, Hrubana in sodruge — in tako seveda ponehal biti tudi član stranke, ki itak boluje na desorganizaciji. — Ni čudno, ko so v stranki tako različno misleči živili. — Najostrejši boj proti Dostalovemu učitelstvu vseh kategorij in dijaštvo. V celi aféri se gre namreč pred vsem za to, ali ima učitelstvo svobodo prepričanja in če sme taisto tudi prosto izražati. Učitelstvo je tako ogorčeno, da se poslužuje na svojih shodih včasih besed, vsled katerih se shodi razpuščajo. Sicer so pa prišli zadnji čas na Češkem razpuščeni in prepovedan shodi in konfiskovani listi tako v navado, da se čita o njih vsak dan po večkrat. — Imamo pač ustavo je na papirju!

„Slovanska beseda“ na Dunaju, prva ondota češka institucija, je izdala letno poročilo, ki izkazuje 12.000 K dohodkov in izdatkov ravnotoliko. „Čas“ ostro obsoja dejstvo, da je med izdatki vpoštevana vse premalo prosveta: za časopise 45438 K, za knjižnico 21842 K, kar je za prvo prosvetno institucijo gotovo premalo. Zaradi previsoke članarine (30 K letno) je društvo omejeno le na najožji krog. Kljub temu je imelo 393 članov. Značilno: gospodar se pritožuje jako bridko, da vsled pomanjkanja sredstev ni bilo mogoče kupiti — billarda.

Te dni pridejo v Prago ministrski uradniki, da končno določijo prostor za češko in nemško univerzo.

Mladočehi, ki reprezentujejo politično češki narod v državnem zboru, izgublajo bolj in bolj zaslombo v narodu. Prav jasno je pokazal to 31. m. m. Pri državnozborskih volitvah v kolinškem okraju je dobil Mladočeh 857 glasov, radikalec 1301 in socialni demokrat 598 glasov. Pred 9 leti je dobil tam Mladočeh dr. Fořt 1867 glasov (za 9 let izgube nad 1000 glasov). Istega dne so se vršile volitve v okrajni odbor v Mnihovem Gradišču. V kmečki skupini so bili izvoljeni razven enega sami novi ljudje in agrarci. Pri mestnih volitvah v Nymburku je prošla v III. kuriji cela socialnodemokratska kandidatna listina. Istega dne je dobil pri volitvah za dež. zbor v mestni skupini Litomišl-Polička posl. Klofač (narodni socialist) brez vse agitacije 403 glasove proti mladočeškemu kandidatu, izvoljenemu s 560 glasovi.

O organizaciji naprednjakov na Moravi pravi „Moravský Kraj“ z dne 30. m. m., da se je na zadnjem brnskem shodu sklenilo, da se za sedaj še molči o zjedinenju vseh naprednih strank v eno samo, ker bi pogajanja zavzela mnogo časa in oddaljila delo, ki ga je prav sedaj tako zelo potreba.

Svetovne vesti.

— **Zdravniki in neozdravljive bolezni.** Iz Londona poročajo, da je v državi Ohio zdravnikom dovoljeno dati neozdravljivim bolnikom taka zdravila, ki povzročijo mirno in skorajšnjo smrt. Tako so dovolili neki gospej Ani Hall, da je dala svoji neozdravljivo bolni in težke muke trpeči materi na njeno lastno željo kloroforma, ki jo je rešil kmalu vseh bolečin.

— **Bik za 77.000 kron.** Na letošnji gospodarski razstavi v Londonu je neki Viktor Dergis iz Argentinije v južni Ameriki kupil bika za 77.000 kron. Bik je dobil na razstavi prvo nagrado.

— **V novi trgovinski pogodbi z Italijo** ni več vinske klavzule. S 1. marcem stopi v veljavo za vino v sodih avtonomna carina 60 K namesto dosedanje carine 7 K 62 v. V zameno pa bo mogla Italija carine prosto uvažati pomaranče in limone. Znižana je carina za smokve, lešnike, oljke in olje.

— **Davek na razglednice** vpelejo v Nemčiji. Vsaka razglednica bo obdačena z 2 pfenigoma. Državni dohodek se na ta način poveča na 10 milijonov mark.

— **Čuden bojkot.** Neki angleški župnik v vasi Stoke-Lyne vojvodine Oxfordshire je v svoji pridigi nekoč jako ostro prijel svoje verne zaradi njihovih grehov. To pa so mu tako zamerili, da nihče več ni hotel v cerkev, še celo občinski sluga in organist sta izostala. Ker nobena stranka ne pusti, si sedaj župnik že dve leti sam zvoni in samemu sebi pridiguje.

— **Panamski prekop.** Predsednik Združenih držav Roosevelt je pred par dnevi predložil severo-amerikanskemu kongresu poročilo o delih, ki se imajo izvršiti pri panamskem prekopu. Ker sta glede gradnje prekopa on in pa njegov vojni tajnik Pafton drugega mnenja nego večina inženirjev, ki so bili prašani za svet, odloči kongres v tem prašanju.

— **Najlepši živalski vrt,** takšnega da mu na svetu skoraj ni para, je dal napraviti in oskrbeti bogataš londonski Rotschild, to pa v Newyorku v Ameriki. Stal je šest milijonov kron, pa je dolg več nego tri angleške milje. V njem se goji do dva tisoč vrst živalij, sesavcev, ptičev in plezavcev. Postavljeno je 35 domov v njem, kot stanišče in zavetišče živalim. Po vrtu se srečavajo bivoli z drugimi raznovrstnimi zvermi, po gozdnatih in travnatih krajih, katero okrožje je vse z močnim žičnim plotom ograjeno. Medvedi in lisice imajo svoja zavetišča v umetno narejenih brlogih, vobče je vse urejeno tako, da živali niti ne čuti, da je v zajetju. Za slikarje in podobarje so nalašč postavljeni atelierji, da morejo živali prav od blizu in brez nevarnosti opazovati, slikati ali tudi z dletom nje podobo izdelovati. Razume se, da ima vrt tudi mnogo radovednih obiskovalcev, vsaj ravno s časom, ko napreduje svet s svojim znanstvom, obenem hira njega prvotnost, posebno še zoologija.

— **Vulkan v Severni Ameriki.** Dne 19. t. m. se je Mont Sutton v Koloradu nakrat pretvoril v vulkan. Iz vrha bljuje ogenj in dim.

— **Umrli je na Dunaju** dr. Gross, profesor cerkvenega prava na vseučilišču.

— **Nesreča v rudniku.** V rudniku Timidad, v državi Eldorado v Ameriki, se je zgodila velika nesreča, ki je uničila 16 življenj. Nič sluteči so opravljali delavci svoj vsakdanji mučni posel. Nakrat se strese rudnik in 16 življenj je izdahnilo. Bila je eksplozija. Dozdaj so našli 15 mrtvecev.

— **Morilec svojih otrok.** V Elderskirchnu na Nemškem je policija zaprla dva zakonska, ker je upravičena sumnja, da sta od 8 rojenih detet jih sedem umorila. Umorstvo začenjajo l. 1897.

— **Čudna bolezen.** Pred nekoliko časa se je v Konstanci na Švicarskem dogodil nastopni čudni slučaj. 11letna hčerka nekega gostilničarja je dobila influenco. Tresla jo je mrzlica, v glavi se jej je vrtelo in bila je silno žejna. Prosila je, naj jej dajo kake pijače, in ko jej je dekla prinesla čašo vina je izpila v enem dušku, rekši: „Sedaj je dobro, sedaj bom pa mogla zaspati.“ Takoj potem je zaspala in ni se mogla prebuditi cele štiri dni. Ves ta čas so jej bili udje kakor odmrli, le dihanje in utripanje srca je še kazalo, da živi. Poizkušali so na razne načine, da bi jo prebudili, ali vse zastonj. Po štirih dneh se je deklica sama prebudila ter vstala povsem zdrava.

— **Za perzijskega vojnega ministra** je imenovan šahov brat princ Naib es Sultaneh.

— **Pri dopolnilni državnozborski volitvi v Tarnopolu** je bil izvoljen upokojeni sekcijski načelnik grof Stanislav Pininski.

— **Umrli je na Dunaju** vsled pljučnice poljski državni poslanec vitez Gorski.

— **Potopila se je ladja** na reki Oporto ter je utonilo 16 oseb.

— **1.700.000 kron dolga** je napravil gališki graščak Marko Feierstein ter pobegnil.

— **Gostija brez poročencev** se je vršila pred kratkim v Mnihovem na Nemškem. Vse je že bilo pripravljeno, gostje so se že zbirali v prostorih, kjer se je imela vršiti gostija. Kar pride k očetu neveste neko dekle ter mu pove, da ima ona in otrok, ki ga nosi v sebi, starejše pravice do ženina. Seveda je nevesta takoj izjavila, da se ne poroči s tem ženinom. Ko se ženin pripelje na lepem vozu z belimi konji, ga napodi „raz-tast“ čez stopnice. Gostje pa, ki so že dovolj dolgo čakali, so pustili začeti nositi jedila in pijače, kar sta imela klet in kuhinja, in so slavili poroko brez — poročencev.

— **Pet tednov je vozil mrliča** neki železniški voz po nemških progah. Dne 9. januarja t. l. se je namreč gostilničar Folland iz Draždan, med vožnjo zaprl v oddelek voza, zagnil okno ter se obesil. Šele sedaj so s silo odprli voz ter našli mrliča.

— **Angleški kralj Edvard** se pride na spomlad zdraviti v Dalmacijo, kjer se snide z njim tudi naš prestolonaslednik Franc Ferdinand.

— **V Rennu na Francoskem** je nastal požar v zavetišču za ubožne starce; zgorelo je 9 oseb; tri ženske so umrle vsled strahu.

— **Srbski kmet in učitelj.** Čitamo v nekih novinah, da srbski kmet jako čišla in spoštuje učitelja. To je lepo, in dober učitelj to tudi zasluži. Iste novine pravijo, da srbske učitelje to jako veseli, in da zato mnogo delajo za narod.

— **Ženo je umoril** župan Dampijér na Francoskem. Žena je imela raka in da bi jo rešil strašnih bolečin, jo je umoril. Sodišče pa ga je oprostil, češ, da je bil v trenutku dejanja zmešan.

— **Bogata slovaška gostija.** Kakor poročajo „Narodne Novine“ je v Petikostolovnu obhajal premožen Slovak Josip Maichl svatbo svoje hčere. Povabil je 400 gostov, ki so pojedli 3 krave, 3 teleta, 2 koštruna, 128 kruhov po 6 klg. mnogo potic, klobas, šunk itd. Pred odhodom v cerkev so se okrepčali v 15 litri slivovice, a kosilo so si zalili z 11 sodi vina.

Z današnjo številko pričenjamo objavljati krasni roman velikega hrvaškega romanopisca Avgusta Šenoe „Priatelj Lovro“. Javljamo že danes, da izide roman v posebni knjigi.

Gospodarstvo.

— **Kako je mešati umetna gnojila?** To vprašanje je zelo važno. Ker rabimo za isto polje pogosto različna gnojila, moramo jih preje zmešati, da si tako tudi prihranimo časa pri posipanju. Marsikdo zmeša prekmalu, dolgo preje, predno rabi, in potem šele razsipa. To je čisto napačno, ker se med tem gnojila pokvari. Tomaževe žindre ne smemo mešati z amonijakom, z gnojem iz hleva in stranišč: in tudi žganega apna ne. Čilski solitar pa lahko zmešamo z superfosfatom, a le s suhim, in če potem mešanico takoj raztrosimo. Solitar tudi lahko mešamo s kompostom in gnojem iz hleva in stranišč.

— **Kako je gnojiti travnike?** Za prvi poskus si izberimo kak raven, enoličen travnik. Cela trata naj bode enake rasti in kolikor se da, enake vrste. Za to je dosti kakih 15 arov. Razdelimo ga v tri dele po 5 arov in opredelimo. Travniki naj bo na ravnem, da voda ne splavi gnoj na spodnjeležeče travnike. Eno od teh parcel pustimo nepognojeno, drugo pognojimo z žlindro in tretjo z žlindro in kajnitom. Prvi dve parceli bodeta imeli veliko in bujno rast. Tretja, ki je bila pognojena z žlindro in kajnitom, pa najlepšo. Ako pretehtamo potem seno od teh treh parcel, bomo šele videli razloček. To da sicer precej dela, a potem, ko vidimo vspehe, se tudi tega ne bomo strašili.

— **Gnojni kupi.** Če vozimo po zimi gnoj na njive, ga ni puščati v razkopanih kupih, ampak ti kupi se morajo poravnati in stlačiti, da se gnoj ugodno naprej razkaja. Pri nas pa vidimo pogostoma, da se gnoj tudi v teh kupih v nemar pušča. Kakor se je napeljeval in zvrčal, tako leži na teh mestih. To ni prav! Kakor v gnojišču tako se mora gnoj tudi na teh kupih stlačiti in poravnati, sicer nam gre preveč gnojilnih snovi v izgubo. Ravnajmo se po tem.

— **Vinogradniki.** Februar (svečan) je. Obreznajte vinograde! Začnite s prvim trsom! Pripravite ključke ameriške in domače trte za suho cepljenje. Ameriško trto treba začeti cepiti. Pripravite si dovolj močnega kola! Tega vam treba, ker nova trta raste mnogo krepkeje od stare. Če hočete, da ohranite kole, namakajte jih na koncu, ki je v zemlji, štiri dni v raztopljenem apnu ali galici. Takšno premočeno kolje trpi dalje časa. — Cepljene trte lahko sadite, če zemlja ne zmrzava. Pazite na trto, kadar jo sadite. Bodite oprezni, da vam trtno korenje ne pride v neposredno dotiko z gnojem. — Ne čakajte! Uporabite pravi čas! Vsako delo, izvršeno dobro in o pravem času, donaja siguren uspeh in dober dobiček.

Raznoterosti.

— **Kdor rad pije kakao,** naj poizkusi enkrat Ivana Hoffa "kandol-kakao". Ta ima izmed vseh kakaovskih vrst najmanj toščice (19 % proti večkrat nad 50 %), je torej resnično netoščat, jako lahko prebaven in ob najboljšem okusu zaradi tesne zveze s sladom izredno redilen ter hasniv celo najslabotnejšemu organizmu. Ker je poleg tega jako poceni, se lahko rabi v vsakem gospodinjstvu.

— **Ohranitev zdravja in varčnost** sta tako važna za vsakogar, da je treba vestno vpoštevati vse, kar ju speši. Zato se tudi našim gospodinjam ne more priporočati dovolj toplo, da ne smejo nikoli več rodbinske mize puščati brez Kathreinerjeve Kneippove sladne kave. Nepomešana ali obilo dodana zrnati kavi, je glede okusa in zdrave tečnosti vzor kavine pijače, ki se je ne odreče nihče več, kdor je spoznal nje dobrodejne učinke. Zlasti vsaka skrbna gospodinja takoj opazi radostnega srca, kako izdaten prihranek v gospodinjstvu doseže z uporabo Kathreinerjeve kave. Treba pa je paziti na to, da ima samo pristna Kathreinerjeva kava v zaprtih izvornih zavojih z varstveno znamko „župnik Kneipp“ tako odločilno prednost okusa po zrnati kavi. Posebno ne moremo dovolj iskreno svariti pred vsemi odprto odtehtovanimi oprazenimi izdelki.

— **O alkoholu in delavski zmožnosti.** Za delavca, kateri s telesnim naporom pošteno zasluži kruh za sebe in za svoje, je bolj kakor za katerega sibi drugi važna, s čim da svojo moč goji, kajti le ta je njegov kapital, iz katerega z dobro voljo in vstrajno pridnostjo kot obresti preživlja svojo obitelj. — Po neumorni nepretrgani delavnosti, katera se dandanes od vsakogar, ki hoče napredovati, kot prvi predpogoj zahteva, se tudi telo žalibog hitreje obrabi, moči preje porabijo. Je zatorej pereče vprašanje, kako se naj on, kako se naj mi preživljamo, da svoje moči ne samo ne zgubimo, temveč jo utrdimo in ohranimo za boj za obstanek. — Mnogostransko se skuša, pojavljajočo se utrujenost z uživanjem alkoholičnih pijač pregnati, ker po užitku teh nastopi povišana zmožnost za delo. Ta pa je le dozdevna, t. j. živi in mišice bodo pač za trenutek k povišani delavnosti spodbujene, razburjene, a v kratkem času sledi vzvratna prememba, kajti vse alkoholične pijače niso krepilna, temveč umetna razburljiva sredstva, katera morajo imeti zraven tega po daljši uporabi še celo pogubne nasledke. — Zato je pozdravljati, da se je gibanje „proti alkoholu“, katero so sprožili možje znanstva, preneslo tudi na delavske sloje, na ta način, da se že v mnogih slučajih namesto kakor prej navadna dobro napolnjena steklenica žganja vzame vrč mrzle ali gorke kave seboj k delu. Zrnata kava, v ne prevelikih množinah užita, ima neovrgljivo spodbujni in poživljajoči vpliv, brez škode poznejšega vzvratnega premenjenja. Le-ta je pa predraga, da bi se z mlekom v zmesi mogla kot „ljudsko hranilno sredstvo“ udomačiti, ter potrebuje primesi, katera naredi okus polnejši, zvrotek močnejši, kavo pa cenejšo. Iz tega vzroka se jo skoraj brez izjeme pije s kavinimi pridatki, v največ slučajih z znanim Frankovim pridatkom za kavo, kateri se je vsled svoje, na zrnato kavo prijetno vplivajoče koreninske grenčice kakor tudi po svoji izdatnosti, doseženi zmerni ceni in zboljšanju kave pri revežu kakor pri bogatinu hitro priljubil. Za one pa, ki naj bi se zaradi jim predpisane diete ali družega, na

pr. tudi iz ozirov na štedljivost zrnate kave popolnoma vzdržavali in to hočejo, veljalo je najti sredstvo, katero tudi brez pridatka zrnate kave, s podobnim okusom nekoliko tečnosti in cenosti združuje. — To sredstvo je najdeno ter se je že pri veliko tisočih poskusilo in potrdilo kot z mlekom užiti gorki, krepki zajutrek ali opoldanjo južinja, kot brez mleka užiti priležeci se požirek pri delu na mrazu, ter kot brez mleka užiti in shladen, kot izvrstni žejogasilec v poletni vročini; in sicer se nudi ta specijaliteta v pristnem „Frankovem Enrilu“; naravni pridelek pripravljen iz domačih rastlin, kateri si je, akoravno šele pred malo leti, od v tej stroki na prvi stopnji stoječe tvrdke Henr. Francka sinovi na trg prinesen, pridobil že na tisoče privržencev. „Enrilo“ je priporočati prav posebno v onih slučajih, kjer so se do sedaj rabile pražene žitne vrste, ki pa zaradi njim manjkajočega krepkega, spodbudljivega okusa za obstanek niso mogle ugajati.

Društveno gibanje.

— **Nazarje.** V nedeljo 25. febr. priredi kat. slov. izobraževalno društvo veselico s petjem in igro: „Zamujeni vlak“. Vstopnina: sedeži 1 K, stojišča 50 vin. Začetek po litanijah. K obilni ndeležbi vabi odbor.

— **Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Haložah** priredi v nedeljo 25. t. m. popoldne ob 4 uri v šolskih prostorih gledališko predstavo „Raztresenci“, burko v 1 dejanju. Vstopnina: sedež 40 vin., stojišče 20 vin. K obilni ndeležbi vabi uljudno odbor.

— **Ljutomer.** Domači plesni venček priredita svojim dragim gostom, znancem in prijateljem v soboto dne 24. t. m. Franc in Marija Sršen. Na veselo svidenje v kavarni!

Listnica uredništva.

Mozirje in drugi: Nešteto krat smo že poudarjali, da naj bodo vsa poročila samo bistvena in čim najkrajša. Posebej o veselicih in drugih podobnih zabavah ne gre obširno pisati. Prosim Vas, če naj o vsaki veselici, ki se kje na Spodnjem Štajarskem vsi, prinesemo četrt strani dolgo poročilo, kam pa pridemo. Lokalno-pomembne stvari v ozadje, gospoda, in politične dogodke posameznih okrajev, važne za javnost, v ospredje! Bodimo Slovenci, a ne lokalni patrijotje! Da pa se hoče od nekaterih strani uredništvo terorizirati, ker ne sprejema, oziroma ker krajša tuintam doposlana poročila, to — bodimo si končno na jasnem! — vendar ne kaže smisla za pomen časopisja! Vedno nam bodi pri pisovanju celota pred očmi in izginili bodo kilometerski članki o malopomembnih zadevah. To smo morali končno našim dopisnikom povedati, ker dosedaj naši opomini niso izdali. Represalije nas ne spravijo iz ravnotežja, in terorizirati se ne bo dalo nobeno uredništvo. — Posebej še opozarjamo, da od dopisov, ki nam pridejo v jutro tistega dne, ko list izide, torej ponedeljek, sredo in petek, moremo sprejeti samo kratke novice! Toliko v pojasnilo!

Zahvala.

Povodom nenadomestljive izgube našega ljubljene soproga, oziroma očeta, gospoda

Vekoslava Pintarja trgovca

došlo mi je toliko izrazov sožalja, da se mi ni mogoče vsakemu primerno zahvaliti. — Izrekam v prvi vrsti zahvalo gospoda Orožnovi in Debelakovi za požrtvovalno postrežbo in tolažbo v mučni boleznini ter g. dr. Rakežu za veliki trud. Za krasne podarjene vence ter preč. duhovščini, gg. uradnikom, cenjenim damam in požarni brambni za častno spremstvo.

Bog plačaj!

Žalujoča soproga.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. decembra 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvo „Slovenski Narod“ v listih 22., 25., 29. novembra, 3., 6., 12. in 16. decembra 1905 izkazane zneske skupaj 347 K 96 v.; upravništvo „Slov. Gospodar“ 149 K 59 v.; upravništvo „Slovenec“ 123 K 28 v. Podružnice: a) moška in ženska v Postojni 63 K 34 v.; v Žužemberku 34 K 80 v., moška v Ribnici 60 K., v Slovenjemgradu 25 K., v Ajdovščini 31 K., za sv. Lenart in okolico 100 K., moška in ženska v Ribnici čisti dobiček veselice 380 K., za Brdski okraj v Krašnji 22 K., moška v Idriji 34 K., v Sempasu 18 K., za Vuhred Marenberg 40 K., moška v Trstu 525 K., ženska v Gorici 263 K., 59 v., v Poljanski dolini 50 K., za jeseniško občino 200 K., b) odkupnina od noveletnih voščil: ženska v Kranju 74 K., ženska v Ribnici 20 K., v Skofji Lohi 50 K. 40 v., moška v Kranju 49 K., Posojilnica okrajna v Ljutomeru 10 K., okrajna v Krškem 20 K., prva dolenska v Metliki 20 K., v Trebnju 20 K. in v Ormožu 22 K. Društva: Obrtna pomožno v Ljubljani 20 K., bralno društvo v Krškem 100 K., Občine: Dol pri Ljubljani 10 K., Tolmin 20 K., Stara Loka 10 K., Kanal 20 K., Marija Gradec 20 K. in Lesce 15 K., Mohorjani: v Celju 35 K. 36 v., v Ribnici na Štajerskem 4 K., v Vojniku pri Celju 5 K., na Paki 5 K., v Vremah 4 K. 50 v., v Solčavi 24 K., v Dolici 4 K., v Proseku 8 K., v Oseku na Goriskem 6 K. 70 v., v Železnikih 3 K. 20 v., pri sv. Križu pri Ljutomeru 17 K. 37 v., v Ljutomeru 29 K. 35 v., v Središču 12 K., v Batujah-Seli 4 K., pri sv. Lovrencu na Drav. polju 16 K., v Komnu 9 K., Trdnika Ivan Perdan v Ljubljani prispevek od prodanih druž. vžgalic 2000 K., trdnika Jernej Bahovec prispevek od prodanih druž. peres 60 K., Razni: Zveza slov. posojilnic v Celju imenom odv. dr. K. Janežič iz Voloske 20 K., Jakob Čuš v Dornovi pri Ptuj 7 K., v poravnavi zadeve Dom. Lušin kontra Iv. Mankoč 150 K., neimenovani iz Ljubljane 50 K., gđ. Angela Kralj zbirko zbranih gostov v gostilni pri „Kraljici“ v Višnji gori 4 K., rodoljubi in rodoljubkinje v Litiji odkupilo od nov. voščil 39 K., rodbina Mohorčeva, c. kr. sod. prist. v Ormožu mesto venca na krsto gđ. dr. Omulecove 10 K., Jenko Hrabroslav, stud. med. v Šk. Loki mesto venca na krsto svojega brata 5 K., Jos. Jurca imenom bivših osmošolcev v Kranju 14 K., Fr. Koželj, kapelan v Središču, imenom male in veselo družbe v Ormožu 5 K., gojenke ljub. učiteljica ob Prešernovi slavnosti 20 K., Oton Ploj, c. kr. notar v Ormožju imenom veselo družbe pri Oberjeri 12 K., ces. svet. K. Šavnik ob priliki poroke svoje hčerke g. Marije 50 K., župnik Jak. Mrak v Naklem 10 K., St. Lamertski moze v gost. g. Vrtačnika 2 K. 42 v., Dr. M. Podlesnik v Velenju 1 K., Jos. Novak v Poviru pri Sežani v spomin 25 letnice zapuščanja 50 K., neimenovan izgubljen stavo v Postojni 10 K., Fr. Klanjšček v Gor. Trebnju 5 K., K. Perhinek zbirko ob poroki g. E. Berka v Sokovcu 7 K. 10 v., Volfo Boštjana Krivec 20 K., Iz nabiralnika v Ljutomeru 9 K. 58 v., Za narodni kolek 42 K. 70 v., Za mlad spise 3 K. 30 v., Za družbin kolekar 65 K. 25 v.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvorne zavojce z varstveno znamko župnik Kneipp.

Jamajka-Rum

znanka „Santa Elena“
izvrstna kvaliteta, se dobi v
drogerijskih in špecerijskih
trgovinah. 10-8

Vizitnice

priporoča

Zvezna tiskarna v Celju.

SVOJI K SVOJIM!

Opazujemo vsakega varčnega rodoljuba
naše hrvatsko zavarovalno zadrugo

CROATIA

na pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta
Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem
in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke
pod ognjem po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „Kro-
atije“ v Trstu. (14) 26-21

Zastopki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Češko posteljno perje

po nizki ceni, 5 kg novo,
očisceno K 9-60, boljše K 12-
belo, pavolnomenko, oči-
ščeno K 18 in K 24,
snežnobelo, pavolnomenko,
očisceno K 30 in K 36.
Posilja se franko po po-
vetitji. Zamena in vračilo
brez povračila in portostroškov dovoljena.
Medikt Sachel, Lobes 347, p. Pilzno, Češko.

Kupujte narodni kolek!

Priprave za valjanje
perila (valjarje), - -
pralne stroje, stroje
za izžemanje, omare
za led najboljše kon-
strukcije daje

tvrdka

S. Berger
Dunaj I.

Wollingerstrasse 29.
registrovani ceniki zastoj in poštnine prosto
(7/a) 104-45

Anton Kolenc, trgovec
v Celju, „Narodni dom“

~~~~~ naznanja, da je otvoril ~~~~~

v lastni hiši

Graška cesta 22 poboljšano
novo urejeno

trgovino s špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki

trgovina v Narodnem domu pa ostane kakor do
sedaj. Potrudi se bodem dobro in pošteno po-
streči z vedno svežim in dobrim blagom ter
prosim slavno občinstvo za mnogobrojni obisk.
(120) 46-2

Mrtvo perutnino, surovo maslo

kupi v večjih količinah

A. SCHANIL, Dunaj XVII.

Hauptstr. 67. Pošt. hr. konto 885.365.
(73) 20-15

Drevesa

najboljših spodnještajerskih vrst jablan in brusek,
čespljev in sliv, čresenj in višenj, visoko- in po-
debelnata ter prtilična priporoča za letošnjo
pomlad

PETER KORMAN, drevesnica v Činžatu
pošta Faal ob koroški železnici.

Glavni ceniki na zahtevanje zastoj in franko.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje

vsakovrstnih pušk

za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod
popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokres-
nice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih
točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na
c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. —
Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje
zastoj in poštnine prosto. 50-39

Vabilo

redni občni zbor

Posojilnice pri sv. Lenartu v Slov. goricah

registrovane zadruga z omejeno zavezo,

ki se bode vršil

dne 16. marca 1906, to je v petek
ob 9. uri dopoldan v združni pisarni

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

(146) 1

Vabilo

redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Kozjem

registrovane zadruga z neomejeno zavezo

na dan 4. marca ob 4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

SPORED:

1. Potrditev letnega računa.
2. Izvolitev enega uda načelstva.
3. Slučajnosti.

(148) 1

Načelstvo.

Dr. Fr. Jankovič l. r.
načelnik

Ivan Elsbacher l. r.
njegov namestnik.

Vabilo

redni občni zbor

„Posojilnice v Gornji Radgoni“

registrovane zadruga z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

v ponedeljek, dne 5. sušca 1906 ob 8. uri predp.

v pisarni posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računov za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob 8. uri sklepčen, se vrši isti dan v istem pro-
storu ob 9. uri drugi občni zbor in sklepa takrat vsako število združnikov.

(149) 1

Načelstvo.

Vabilo

31. redni občni zbor

Gornje-savinske posojilnice v Mozirju

ki se vrši

v ponedeljek, 12. marca 1906, ob 9. uri dop. v uradni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Prečitanje in odobrenje zapisnika tridesetega občnega zbora z dne 28. marca 1905.
2. Poročilo načelnštva o delovanju in računih za leto 1905.
3. Poročilo nadzorništva in njega nasveti o uporabi preostanka.
4. Volitev načelnštva in nadzorništva.
5. Čitanje revizijskega poročila „Zveze“ ter ukrepi vsled istega.
6. Posameznosti.

(142) 2-2

Načelnštvo.

Vabilo

občni zbor

„Posojilnice v Gornjem gradu“

ki se vrši

v soboto, dne 3. marca t. l. ob 1. uri popoldne

v sobi okrajnega zastopa v Gornjem gradu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Čitanje revizijskega poročila „Zveze“ ter ukrepi vsled istega.
5. Volitev načelstva in nadzorništva.
6. Predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se v smislu § 35 isti dan ob
3. uri drugi občni zbor po istem dnevnem redu.

Načelstvo.

(147) 1

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, kraje, šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vreče

vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah. ♦♦♦♦♦♦♦♦

Stambilje

pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice

umetne, pokrajinske in svetilnicami od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. ♦♦♦♦

Molitveniki

za birno, vez v raznih barvah.

Albumi

za slike, dopisnice in poezije.

Pisarni papir

v kasetah in mapah. ♦♦♦♦

Zavitke za urade

v vseh velikostih.

Ceniki

za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. ♦♦♦♦

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznanje dobro blago. ♦ Solidna in točna posredstva.

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja

v Ameriko!

Vsake 14 dni vozijo

Trst-New-York

parniki z dvema vijaki in brezčlenim brzojavom opremljeni, 10.000 ton nosči. — Pojasnila in vozni listi se dobijo pri zastopniku

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana
Sloveskove ulice št. 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: SLAVONIA, ponedeljek 5. marca 1906. — PANNONIA, ponedeljek 12. marca 1906. — CORPATHIA, nedeljo 25. marca 1906.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri bri galnicah najnovejšega sistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na zastavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. Smekal-a
iz Smichova. Podruž. Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvolazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh potrebščin. Tudi na obroke.

S spopostavljenjem (109) 26-3

podružnica R. A. Smekal.

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šostanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblek itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevanju

krojaški modni salon, Kolo-dvorska ulica.

(64) 67-16

Vinograd

v Malih Dolah je naprodaj.

Nahaja se v lepi legi, je novo zasajen in dobro ohranjen. Zraven spada lep gozd. Natančneje se izve pri

J. BOVHA-tu, sollicitatorju v Celju. (131) 3-1

(13) 20-20

Prava radost

za vsako gospodinjso izborne testenine Žnidarske & Valenčič-a, ako pozna različne načine izdelovanja za juho prikuho in moč. nato jed.

(137) 3-3

Za suho cepljenje trt

špaga se dobi pri podpisnem po K 3'60 kg. Ta je najfinjša, iz zanesljivo najboljše tvarine, ter kot najprimernejša od merodajnih strokovnjakov priporočena. 1 kg zadostuje za približno 8000 cepljenk. Pošlje se vsaka množina, če se pa naroči najmanj 5 kg. se pošilja franko.

LEOPOLD PETODAR, Ivanjkeci pri Ormožu.

Najboljša klaja

za svinje je radič ali svinjska salata.

Seme od taiste prodaja in razpošilja po pošti od pol kilograma naprej

KAROL CIMPERSEK, trgovina z mešanim blagom
Laški trg (Štajersko). (141) 3-1

== Naprodaj je ==

restavracija

v najboljšem stanu, z dobrim prometom, obilnim obiskom. Poleg tega veliko kmetije. Cena ugodna. Ponudbe se naj pošiljajo na upravnistvo „Domovine.“

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firme, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNAJ I., Wipplingerstrasse 29.

Vzorec so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. (104-35)

slo.

bla.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se skoz slavitev :novih: zavojev cikorije zvoditi, bodite temveč prepričani, da je mnogo let v Vašem gospodinjstvu že izkušeni

pravi :Franckov: pridelek k kavi

„najboljši“ in bode :ostal: tudi v prihodnje.

Pazite vendar, prosimo nujno, natančno na te naše varstvene znamke: in podpis:

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Henrik Francka Sinovi
Linec. Zagreb.

D. X 7024 D. 05 I.

J. W. L.

TALANDA CEYLON-ČAJ

V paketi od 20 v do 2 K je dobili:

Jožefi Marini
Ivanu Javorkaju
Antonu Porgelju
J. Lantnu
Alb. Zosterju
Ivanu Zosterju
Al. Wallanda v. d. l.
Jozefi Poljanu
Ad. Globocniku
Fr. Pihlu
A. Kishnerju

na Vranskem pri
v Hraškovah pri
v Kopljah pri
v Opotinci pri
v Potrovcu pri
v Zalu pri
v St. Pavlu pri
v Laskov pri

17 a   znamka prve vrste, posebno izdano.   10-8

**KAVO, RIŽ, južno
sadje, poper, itd. in
OLJE vseh vrst pro-
daja na debelo le
trgovcem in industri-
jalnim podjetjem - - -**

J. PIPAN & COMP.

Trst, Via Commerciale št. 5.

(10) 22-15   X X X

Tvrdba ustanovljena leta 1876.

Sadno drevje Štacijska oprava

najboljših vrst, visokostebelne jablane,
pritlikove hruške in jablane prodaja

F. GRAH, na Ponikvi ob j. žel.

Tu se dobi tudi **7000 vinskih kolov.**
Išče se za krčmo v Celju **oštirskega**
namestnika. Jako pripravno za ka-
kega penzionista. (129) 3-2

za specerijsko in manufakturno
blago v dobrem stanu,

je naprodaj.

Naslov se izve pri upravnistvu
tega lista. (128) 3-2

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

sledeče vrste, smrekovega, jelkovega,
borovega, bukovega in hrastovega
okroglega lesa (hlode) potem hrastove
deščice (frize) po dnevni ceni, kakor
tudi **gozde** pripravljene za posekati.

Ponudbe na-
sloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-43

Za spomladansko setev je Tomaževa žindra

najboljše in najce-
nejše umetno gnojilo,
katero poseduje fos-
forovo kislino. + + + +
Žitna polja kakor polja

Zvezdna znamka

sploh, sočivja in travniki
v mokrotnih legah se
še v spomladi z naj-
boljšim uspehom z
žindro gnoje. + + + +

Paziti je na znamko, plombo in vsebino fosforove kisline.

Tomasove tovarne v Berlinu, zastopane po tvrdki
Trgovina z železnino **MERKUR**, P. Majdič, Celje.

Pri celih vagonih posebno znižane cene.

Za brežiški okraj prodajata tvrdki: Uršič & Lipej ter Josip Boecio v Brežicah.

(110) 4-3

Zdravstveni hlačniki

„Patent Mach“ * se dobivajo à

40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 60, svileni 90

v naslednjih prodajalnah:

Bravce, Popperko Tom.
Obl. Herman N.
Dima, Strasser Paul.
Gorje, Malgaj Fr.
Gori grad, J. Božić.
Kranik, Bauerheim P.
Loka, Jaka Ivan
Mizirje, Zuzi Fr. (11) 44-29

Nova cerkev, Arlič Mih.
Polzela, Cizel Josip
Redica, Konzumno društvo.
Zibika, Založnik J.
St. Jurij ob j. ž., Kavčič M.
St. Jurij ob T., Bizman M.
St. Peter, Koran Fr.
Šmarje, Stupica Ant.

Šmarje, Läschnik Jan.
Teharje, Wengust Fr.
Trnovlje, Fazarine A.
Vransko, Schwentner K.
Vojnik, Zottl Fran.
Žasem, Gajšek Flor

Prodajalne v drugih krajih daje c. kr. izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brno.

Najprimernejša darila za godove, birno itd. so

Singerjevi šivalni stroji

Original SINGER
Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Man beachte
die Fabrikmarke.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

za domačo
porabo in
obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
usposobljajo

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
moderne in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (20) 52 8

Poročni

prstani

(83) — 8

Prva narodna, najcenejša in največja trgovina z
urami, zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti

Rafael Salmič v Celju „Narodni
dom“.

Ženinom in nevestam priporočam lepe, zlate
poročne prstane
in druga ženitovanjska darila po najnižjih cenah.

Vsa v mojo stroko spada-
joča **popravila** izvr-
šujem točno, dobro in ceno.

Za vsako delo,
kakor tudi za
pristnost blaga
jamčim pismeno.

Zahtevajte moj cenik, ka-
teri se razpošilja zastonj
in poštne prosto. - - -

Svoji k svojim!

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

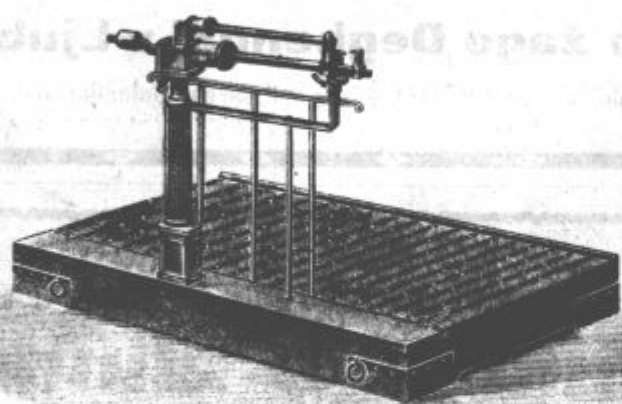
štiri in tričetrť odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjigrad, Sevnica, Šostanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50—6

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

Izdelujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalne,
 premostne ali sploh vsake vrste
 tehtnice.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
 tudi mala in prešta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega

izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

USA KOVRSTNE VODOVODE,

bodisi iz studencev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča,
 bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. —
 Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

USA KOVRSTNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
napeljava strelovodov itd.

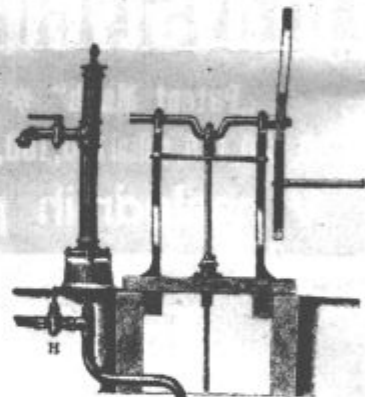
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
 po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52—8

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju „Narodni dom“

v lastni hiši

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta
 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena,
 šteje sedaj nad **4100** zadruženikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
 6¹/₂ milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
 če tudi ni član zadruge ter jih
 obrestuje po 4¹/₄%; posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vlaga-
 teljem. Posojila daje na osobni ali
 hipotekarni kredit proti 5¹/₂% in

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan
 dop. od 9. do 12. ure, izvzemši
 nedelje in praznike.

Posojilnica v Celju
 uraduje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.